

רשומות

ספר החוקים

13 בינואר 2019

2782

ז' בשבט התשע"ט

עמוד

חוק להסדרת מתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית על ידי מוסדות לגמילות חסדים, התשע"ט-2019	258
תיקונים עקיפים:	
פקודת מס הכנסה – מס' 250	
חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 – מס' 27	
חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 – מס' 31	
חוק לצמצום השימוש במוזמן, התשע"ח-2018	
חוק הטבות במס וייעוץ במס (תיקוני חקיקה), התשע"ו-2015 – מס' 2	
חוק הטבות במס וייעוץ במס (תיקוני חקיקה) (תיקון והוראת שעה), התשע"ז-2017	

תוכן העניינים

262	פרק א': הגדרות.....	
262	1. הגדרות	
265	פרק ב': המפקח על מוסדות לגמילות חסדים	
265	סימן א': מינוי המפקח ותפקידיו	
265	2. המפקח על מוסדות לגמילות חסדים.....	
265	3. שיקולי המפקח	
266	סימן ב': הוראות המפקח	
266	4. הוראות המפקח	
266	5. פרסום הוראות המפקח	
266	סימן ג': ניהול מרשם	
266	6. ניהול מרשם של מוסדות לגמילות חסדים	
266	סימן ד': הוועדה המייעצת.....	
266	7. הוועדה המייעצת.....	
267	8. ניגוד עניינים	
267	9. תקופת כהונה	
267	10. פקיעת כהונה	
268	11. סדרי עבודת הוועדה	
268	12. שמירת תוקף.....	
268	פרק ג': רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית	
268	13. חובת רישוי	
268	14. סייגים לחובת הרישוי	
268	15. סוגי הרישיונות.....	
268	16. תנאים למתן רישיון בסיסי	
270	17. תנאים ושיקולים למתן רישיון מורחב.....	
270	18. בקשה לרישיון.....	
270	19. מתן רישיון.....	
270	20. תקופת הרישיון.....	
270	21. הודעה על מתן הרישיון והצגתו לציבור.....	
270	22. דיווח למפקח על שינויים.....	
271	23. פיקוח על מי שרישיונו בוטל	
271	24. ביטול או התליה של רישיון.....	
272	פרק ד': היתר לשליטה או להחזקת אמצעי שליטה במוסד לגמילות חסדים.....	
272	25. שליטה או החזקת אמצעי שליטה במוסד לגמילות חסדים.....	
272	26. העברת אמצעי שליטה.....	

272	ביטול היתר או שינויו	27
272	הוראות המפקח למי שפעל בלא היתר	28
273	דיווח על החזקת אמצעי שליטה	29
273	פרק ה': אורגנים ובעלי תפקידים אחרים במוסד לגמילות חסדים	273
273	כשירות לכהונה כנושא משרה במוסד לגמילות חסדים	30
274	התנגדות למינוי נושא משרה או הפסקת כהונה	31
274	הדירקטוריון	32
274	רואה חשבון מבקר	33
275	ניגוד עניינים	34
275	אחריות נושא משרה בבעל רישיון מורחב	35
275	פרק ו': הגבלות על פעילותם של מוסדות לגמילות חסדים	275
275	סימן א': הגבלות על ניהול עסקים	275
275	הון עצמי מזערי	36
275	הוראות בדבר ניהול עסקים	37
276	סימן ב': הגבלות מיוחדות על מוסד לגמילות חסדים	276
276	תחומי פעולה של מוסד לגמילות חסדים	38
276	הגבלה על שליטה והחזקת אמצעי שליטה בידי מוסד לגמילות חסדים	39
276	פרק ז': חובות דיווח	276
276	דוחות והודעות	40
276	מידע לגבי החלטות באסיפה כללית	41
277	פרק ח': שמירה על ענייני לקוחות	277
277	סימן א': שמירת על ענייני לקוחות של מוסדות לגמילות חסדים	277
277	איסור הטעיה	42
277	אחריות להטעיה בפרסומת	43
278	איסור הפעלת השפעה בלתי הוגנת	44
278	הגבלות לעניין קטינים	45
278	גילוי נאות	46
278	עריכת שטר חוב או חוזה בכתב	47
279	סימן ב': בירור תלונות הציבור	279
279	בירור תלונות הציבור	48
279	דרכי הבירור	49
279	תוצאות הבירור	50
279	פרק ט': שמירה על יכולת לקיים התחייבויות ועל ניהול תקין	279
279	הודעה על פגמים	51
279	אמצעים למניעת פגיעה	52
280	סמכויות לשמירה על ניהול תקין	53
280	שמירת תוקפן של פעולות	54

280	55. מפקח מיוחד
280	56. מנהל מורשה
281	57. מסירת מסמכים וידיעות למפקח המיוחד ולמנהל המורשה
281	58. סייג להחלטות האסיפה
281	פרק י': חיסול עסקיו של מוסד לגמילות חסדים
281	59. הודעה על חיסול עסקים
281	60. חיסול מרצון
282	61. חיסול עקב ביטול רישיון
282	פרק י"א: סמכויות פיקוח, אכיפה ובירור מינהלי
282	62. הגדרות - פרק י"א
282	63. מסירת ידיעות ומסמכים
282	64. מוסמכי פיקוח
282	65. סמכויות פיקוח ואכיפה
283	66. סמכויות בירור מינהלי
283	67. חובת הזדהות
283	68. צו להפסקה או למניעה של עיסוק בלא רישיון
283	פרק י"ב: עיצום כספי
283	סימן א': הטלת עיצום כספי
283	69. הגדרות - פרק י"ב
284	70. עיצום כספי
286	71. דרישה לתיקון הפרה מנושא משרה או בקשר לניגוד עניינים
286	72. הודעה על כוונת חיוב
287	73. זכות טיעון
287	74. החלטת המפקח ודרישת תשלום
287	75. הפרה נמשכת והפרה חוזרת
287	76. סכומים מופחתים
288	77. סכום מעודכן של העיצום הכספי
288	78. המועד לתשלום העיצום הכספי
288	79. הפרשי הצמדה וריבית
288	80. גבייה
288	סימן ב': התחייבות להימנע מהפרה
288	81. הודעה על האפשרות להגשת התחייבות ועירבון
288	82. תנאי ההתחייבות וגובה העירבון
288	83. תוצאות הגשת כתב התחייבות ועירבון או אי-הגשתם
289	84. הפרת ההתחייבות
289	85. השבת עירבון
289	סימן ג': הוראות שונות

289	86. עיצום כספי בשל הפרה לפי חוק זה ולפי חוק אחר
289	87. ערעור
289	88. איסור שיפוי וביטוח
290	89. הפרת הוראה וזהה כלפי כמה לקוחות
290	90. פרסום
290	91. שמירת אחריות פלילית
291	פרק י"ג: עונשין
291	92. עונשין
292	93. אחריות נושא משרה בתאגיד
292	פרק י"ד: הוראות שונות
292	94. סודיות
292	95. שמירת מסמכים
292	96. פרסום נתוני עמלות
292	97. מסירת מידע לרשות פיקוח בישראל
292	98. הפעלת סמכות הרשם
292	99. איסור העברה
292	100. אישור המפקח למיזוג של מוסד לגמילות חסדים
292	101. הארכת מועדים
292	102. ביצוע ותקנות
293	פרק ט"ו: תיקונים עקיפים
293	103. תיקון פקודת מס הכנסה והוראת שעה - מס' 250
293	104. תיקון חוק הבנקאות (רישוי) - מס' 27
293	105. תיקון חוק איסור הלבנת הון - מס' 31
294	106. תיקון חוק לצמצום השימוש במזומן
294	107. תיקון חוק הטבות במס וייעוץ במס (תיקוני חקיקה) - מס' 2
294	108. תיקון חוק הטבות במס וייעוץ במס (תיקוני חקיקה) (תיקון והוראת שעה)
294	פרק ט"ז: תחילה והוראות מעבר
294	109. תחילה
295	110. הוראות מעבר
295	תוספת

חוק להסדרת מתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית על ידי מוסדות לגמילות חסדים, התשע"ט-2019*

פרק א': הגדרות

1. בחוק זה – הגדרות

"אמצעי שליטה", בתאגיד – זכות שהיא אחת מאלה:

(1) זכות ההצבעה באסיפה כללית של חברה או בגוף מקביל של תאגיד אחר;

(2) הזכות למנות דירקטור בתאגיד, ולעניין זה –

(א) יראו את מי שמינה דירקטור בתאגיד כבעל הזכות למנותו;

(ב) חוקה על תאגיד שנושא משרה בו התמנה לדירקטור בתאגיד אחר

ועל מי ששולט באותו תאגיד, שהם בעלי הזכות למנותו;

"אשראי" – כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי);

"בעל השפעה", במוסד לגמילות חסדים שהוא יחיד – מי שביכולתו לכוון את פעילותו של המוסד לגמילות חסדים, במישרין או בעקיפין, למעט יכולת הנובעת רק ממילוי תפקיד של נושא משרה במוסד לגמילות חסדים; לעניין זה יראו מי שמממן למעלה מ-50% מהיקף הפעילות של המוסד לגמילות חסדים או משיעור נמוך יותר שקבע השר, כבעל השפעה בו;

"בעל עניין", במוסד לגמילות חסדים – כל אחד מאלה:

(1) מי שמחזיק ביותר מ-15% מסוג מסוים של אמצעי שליטה במוסד לגמילות חסדים;

(2) מי שמחזיק אמצעי שליטה בשלושה מוסדות לגמילות חסדים או יותר, ובלבד שהחזקה בכל אחד מהמוסדות לגמילות חסדים היא של יותר מ-5% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בו;

"דירקטור" או "דירקטוריון" – דירקטור או דירקטוריון בחברה, חבר ועד או ועד בעמותה, וכל בעל תפקיד או גוף הממלא תפקיד מקביל או דומה לתפקיד האמור, אף אם תוארו שונה;

"הון עצמי" –

(1) לגבי תאגיד – הון עצמי לפי כללי החשבונאות המקובלים;

(2) לגבי יחיד – פיקדון נזיל או איגרות חוב שהוציאה המדינה והנסחרות בבורסה, המופקדים בתאגיד בנקאי או אצל חבר בורסה בישראל, על שם המוסד לגמילות חסדים, וככל שנתן המפקח הוראות בדבר אופן ההחזקה של פיקדון או איגרות חוב כאמור – מוחזקים גם בהתאם להוראות שנתן כאמור; לעניין זה, "פיקדון נזיל" – פיקדון שניתן לפורעו לכל היותר בתוך שלושה חודשים;

"החזקה" או "רכישה" – בין לבד בין יחד עם אחרים, בין במישרין ובין בעקיפין, לרבות על ידי שלוח או נאמן או על ידי תאגיד נשלט; לעניין הגדרה זו, "יחד עם אחרים" – יחד עם אחרים בשיתוף פעולה דרך קבע; בלי לגרוע מכלליות האמור, יראו כמשתפים פעולה דרך קבע לעניין יחיד – אותו, את קרובו ותאגיד שאחד מהם שולט בו, ולעניין תאגיד – אותו, את מי ששולט בו ותאגיד שאחד מהם שולט בו;

* התקבל בכנסת ביום כ"ה בטבת התשע"ט (2 בינואר 2019) [בישיבה שהחלה ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019)]; הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 1090, מיום י"ג בחשוון התשע"ז (14 בנובמבר 2016), עמ' 624.

"היקף פעילות בנקאי" – צבר פיקדונות או צבר אשראי העולה על שלושה מיליארד שקלים חדשים או על סכום גבוה יותר שקבע השר בהסכמת נגיד בנק ישראל ובאישור ועדת הכספים של הכנסת;

"היקף פעילות מזערי" – צבר פיקדונות או צבר אשראי שאינו עולה על מיליון שקלים חדשים או על סכום גבוה יותר שקבע השר באישור ועדת הכספים של הכנסת;

"היקף פעילות נרחב" – צבר פיקדונות או צבר אשראי העולה על 8 מיליון שקלים חדשים או על סכום גבוה יותר שקבע השר באישור ועדת הכספים של הכנסת;

"הוועדה" – הוועדה המייעצת שמונתה לפי סעיף 7;

"חבר בורסה" – מי שהוא חבר הבורסה בהתאם לתקנון הבורסה כמשמעותו בסעיף 46 לחוק ניירות ערך למעט תאגיד בנקאי;

"חוק איסור הלבנת הון" – חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000¹;

"חוק הבנקאות (רישוי)" – חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981²;

"חוק החברות" – חוק החברות, התשנ"ט-1999³;

"חוק הפיקוח על הביטוח" – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981⁴;

"חוק הפיקוח על קופות גמל" – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005⁵;

"חוק ניירות ערך" – חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968⁶;

"חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז-1977⁷;

"מוסד לגמילות חסדים" – בעל רישיון למתן שירותי פיקודן ואשראי בלא ריבית; "המפקח" – מי שהתמנה לפי סעיף 2;

"המפקח על הבנקים" – מי שהתמנה לפי סעיף 5 לפקודת הבנקאות, 1941⁸;

"מתן אשראי" – כהגדרתו בסעיף 21(ב) לחוק הבנקאות (רישוי), למעט הנפקה של כרטיסי אשראי;

"נושא משרה", במוסד לגמילות חסדים –

(1) לגבי מוסד לגמילות חסדים שהוא תאגיד – נושא משרה כהגדרתו בחוק החברות, במוסד לגמילות חסדים, וכן חבר ועדת ביקורת שאינו דירקטור מנהל סניף, אם קיים, או מורשה חתימה של תאגיד, וכל הממלא תפקיד מקביל או דומה לתפקידים אלה אף אם תוארו שונה; לעניין זה, "מורשה חתימה" – מי שהוסמך לחייב ולזכות את התאגיד בחתימתו, או מי שמאשר מתן אשראי;

(2) לגבי מוסד לגמילות חסדים שהוא יחיד – מי שמנהל את פעילותו של המוסד לגמילות חסדים, לרבות פעילות של סניף שלו, וכן מורשה חתימה בחשבונו העסקי;

¹ ס"ח התש"ס, עמ' 293.

² ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

³ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

⁵ ס"ח התשס"ה, עמ' 889.

⁶ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

⁷ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁸ ע"ר 1941, תוס' 1, עמ' (ע) 69, (א) 85.

"פיקדון" – כל תשלום שמתקיים לגביו אחד מאלה, למעט תרומה מזכה ולמעט תשלום מסוג שקבע השר באישור ועדת הכספים של הכנסת:

(1) יש בצדו זכות לקבלו חזרה, כולו או חלקו, בין שהזכות היא של נותן התשלום ובין שהומחתה או הוקנתה לאדם שלישי;

(2) מתקיימים לגביו תנאים אחרים שקבע השר באישור ועדת הכספים של הכנסת;

"צבר אשראי" – סך כל החובות כלפי בעל רישיון למתן אשראי בשל אשראי שנתן בפועל, בתוספת 10% מסך מסגרות האשראי שנתן; לעניין זה, "מסגרת אשראי" – התחייבות להעמדת אשראי בסכום מסוים, בניכוי סך האשראי שניתן בפועל מתוך הסכום האמור, למעט התחייבות כאמור שלא נקבע לגביה מועד על ידי הלווה;

"צבר פיקדונות" – סך כל החובות של בעל רישיון בשל קבלת פיקדונות בפועל;

"קבלת פיקדונות" – קבלת פיקדונות כספיים כהגדרתה בסעיף 21(ב) לחוק הבנקאות (רישוי);

"קרוב", של אדם – בן זוג, הורה, הורה הורה, בן או בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד או דודה וילדיהם, חותן, חותנת, חם, חמות, חתן, כלה, נכד או נכדה, לרבות חורגים וכן כל אדם הסמוך על שולחנו;

"ריבית" – כל תמורה הניתנת בקשר עם אשראי או פיקדון שיש בה משום תוספת לקרן, יהיה כינויה אשר יהיה, ולעניין זה יראו כריבית הותרת חלק מכספי הפיקדון או התרומה המזכה בידי נותן האשראי, בשל מתן האשראי, והכול למעט –

(1) עמלות לצורך כיסוי הוצאות תפעול ולצורך קרנות ליציבות ולנזילות, מסוג, בסכום או בשיעור שקבע השר;

(2) החזר הוצאות סבירות שהוצאו בשל פיגור בהחזר האשראי, מסוג, בסכום או בשיעור שקבע השר;

(3) כל סכום המתווסף לקרן עקב תנאי הצמדה לאחד מאלה:

(א) שער החליפין למטבע הישראלי או למטבע אחר שאישר המפקח, שמפרסם בנק ישראל;

(ב) מדד המחירים לצרכן, או מדד אחר שאישר המפקח, שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"רישיון" – רישיון לעסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית, שניתן לפי חוק זה, בין שהוא רישיון בסיסי ובין שהוא רישיון מורחב;

"רישיון בסיסי" – רישיון לעסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית בהיקף פעילות העולה על היקף פעילות מוערי אך אינו עולה על היקף פעילות נרחב;

"רישיון מורחב" – רישיון לעסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית בהיקף פעילות נרחב;

"הרשם" – כמפורט להלן, לפי העניין;

(1) לעניין חברה לתועלת הציבור – רשם ההקדשות לפי סעיף 25 לחוק הנאמנות, התשל"ט-1979⁹;

(2) לעניין עמותה – רשם העמותות לפי חוק העמותות, התש"ם-1980¹⁰;

⁹ ס"ח התשל"ט, עמ' 128.

¹⁰ ס"ח התש"ם, עמ' 210.

"שירותים", "שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית" – קבלת פיקדונות ומתן אשראי, כאחת, הנעשים דרך עיסוק, ובלבד שהפיקדונות והאשראי אינם נושאי ריבית;

"שליטה" – היכולת, בין לבד ובין יחד עם אחרים, לכוון את פעילותו של תאגיד, למעט יכולת הנובעת רק ממילוי תפקיד של דירקטור או נושא משרה אחר בתאגיד; בלי לגרוע מכלליות האמור, יראו אדם כשולט בתאגיד אם מתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא מחזיק מחצית או יותר מסוג מסוים של אמצעי השליטה בתאגיד;

(2) בידיו היכולת למנוע קבלת החלטות עסקיות בתאגיד, למעט החלטות שעניינן מכירה או חיסול של רוב עסקי התאגיד או שינוי מהותי בהם;

לעניין הגדרה זו, "יחד עם אחרים" – יחד עם אחרים בשיתוף פעולה דרך קבע; בלי לגרוע מכלליות האמור, יראו כמשתפים פעולה דרך קבע לעניין יחיד – אותו, את קרובו ותאגיד שאחד מהם שולט בו, ולעניין תאגיד – אותו, את מי ששולט בו ותאגיד שאחד מהם שולט בו;

"תאגיד בנקאי" ו"תאגיד עזר" – כהגדרתם בחוק הבנקאות (רישוי);

"תרומה מזכה" – תרומה שמתקיים לגביה אחד מאלה ולמעט תרומה מסוג שקבע השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת:

(1) יש בצדה זכות לקבלה חזרה, כולה או חלקה, בין שהזכות היא של נותן התרומה ובין שהומחתה או הוקנתה לאדם שלישי;

(2) יש בצדה זכות לקבל מענק או אשראי, בין שהזכות היא של נותן התרומה ובין שהומחתה או הוקנתה לאדם שלישי;

(3) מתקיימים לגביה תנאים אחרים שקבע השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת;

ויחולו עליה כל ההוראות בחוק זה שחלות לעניין פיקדון;

"השר" – שר האוצר.

פרק ב': המפקח על מוסדות לגמילות חסדים

סימן א': מינוי המפקח ותפקידיו

2. (א) הממונה כהגדרתו בחוק הפיקוח על קופות גמל, יהיה המפקח על מוסדות לגמילות חסדים, ואולם רשאי השר למנות במקומו עובד משרד האוצר למפקח על מוסדות לגמילות חסדים.
- (ב) המפקח ייתן רישיונות והיתרים לפי חוק זה ויפקח על פעולתם של מוסדות לגמילות חסדים.
3. בביצוע תפקידיו ובהפעלת סמכויותיו לפי חוק, ובכלל זה מתן הוראות לפי סעיף 4, יביא המפקח בחשבון בין השאר עניינים אלה:
- (1) יצירת סביבה אמינה, בטוחה ויציבה למתן שירותים, הפועלת בהתאם לכל דין;
- (2) הגנה ושמירה על עניינם של לקוחות של מוסדות לגמילות חסדים וכן קידום עניינם;
- (3) הגברת הנגישות לשירותים;
- (4) הגברת שקיפות המידע ונגישות המידע ללקוחות של מוסדות לגמילות חסדים;
- (5) המדיניות הכלכלית של הממשלה;
- (6) קידום מטרות חברתיות ועזרה הדדית.

סימן ב': הוראות המפקח

4. הוראות המפקח (א) המפקח רשאי, לשם ביצוע תפקידו ולאחר התייעצות עם הוועדה, לתת הוראות הנוגעות לדרכי פעולתם וניהולם של מוסדות לגמילות חסדים, של נושאי משרה בהם ושל כל מי שמועסק על ידם, והכול כדי להבטיח את ניהולם התקין ואת השמירה על עניינם של לקוחותיהם, וכדי למנוע פגיעה ביכולתו של מוסד לגמילות חסדים לקיים את התחייבויותיו; הוראות כאמור יכול שיינתנו לכלל המוסדות לגמילות חסדים או לסוג מסוים מהם.
- (ב) המפקח רשאי לתת הוראות לעניין אמות המידה, השיקולים והנסיבות שיובאו בחשבון בבחינת יושרו ויושרתו של אדם לפי חוק זה.
- (ג) במתן הוראות על פי חוק זה יביא המפקח בחשבון שיקולים שעשויים להשפיע על יכולתם של מוסדות לגמילות חסדים לתת שירותים, בשים לב לעלויות הכרוכות בביצוע ההוראות, ובהתחשב באופיים של מוסדות לגמילות חסדים כגופים ללא מטרת רווח.
5. פרסום הוראות המפקח (א) הוראות המפקח לפי סעיף 4 וכל הוראה אחרת של המפקח שהיא בת פועל תחיקתי, אין חובה לפרסמן ברשומות, ואולם המפקח יפרסם ברשומות הודעה על מתן הוראות כאמור ועל מועד תחילתן.
- (ב) הוראות המפקח כאמור בסעיף קטן (א), וכל שינוי בהן, יועמדו לעיון הציבור במשרדי המפקח ויפורסמו לציבור.

סימן ג': ניהול מרשם

6. ניהול מרשם של מוסדות לגמילות חסדים (א) המפקח ינהל מרשם של מוסדות לגמילות חסדים.
- (ב) במרשם לפי סעיף קטן (א) יכלול המפקח, בין השאר, פרטים אלה:
- (1) פרטי המוסד לגמילות חסדים, סוג הרישיון שבידו ותקופת תוקפו אם נקבעה;
 - (2) מוסדות לגמילות חסדים שרישיונם הותלה, בהתאם להוראות סעיף 24;
 - (3) פרסום בדבר עיצום כספי שהוטל על מוסד לגמילות חסדים לפי פרק י"ב, בכפוף להוראות סעיף 90.
- (ג) המרשם יהיה פתוח לעיון הציבור.

סימן ד': הוועדה המייעצת

7. הוועדה המייעצת (א) השר ימנה ועדה שתפקידה לייעץ למפקח בכל עניין כנדרש לפי חוק זה.
- (ב) הוועדה תהיה בת חמישה חברים שימונו מקרב הציבור ומקרב עובדי המדינה, ויחולו לעניין הרכב הוועדה הוראות אלה:
- (1) מספר חברי הוועדה שימונו מקרב הציבור לא יפחת משניים ולא יעלה על שלושה; חברי הוועדה כאמור לא יעסקו במתן שירותים פיננסיים;
 - (2) אחד מחברי הוועדה יהיה משפטן שימונה בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה, ויכול שיהיה עובד המדינה או שימונה מקרב הציבור;
 - (3) שניים מחברי הוועדה שימונו מקרב הציבור, ובלבד שאינם המשפטן שימונה מקרב הציבור כאמור בפסקה (2), יהיו בעלי ניסיון וידע הנובע מעבודה מול מוסדות לגמילות חסדים, ואם מונה חבר ועדה שלישי מקרב הציבור שאינו כאמור בפסקה (2) – הוא יהיה מתחום המשק והכלכלה או הצרכנות או חבר

הסגל האקדמי הבכיר במוסד מוכר כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958¹¹, או מי שהיה חברי סגל כאמור, שהוא בעל ניסיון או השכלה בתחום השירותים הפיננסיים.

(ג) לא ימונה לחבר הוועדה מי שהורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כחבר הוועדה או מי שהוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור וטרם ניתן בעניינו פסק דין סופי.

(ד) השר ימנה אחד מחברי הוועדה ליושב ראש הוועדה ואחד מהם לסגן היושב ראש; היושב ראש וסגנו לא יהיו מקרב עובדי המדינה.

(ה) הוועדה תתכנס לבקשת יושב ראש הוועדה או לבקשת המפקח, ותכלול בסדר יומה כל נושא שבסמכותה על פי בקשת היושב ראש או המפקח.

(ו) שלושה חברי הוועדה ובהם היושב ראש או סגן היושב ראש, והמשפטן, יהיו מניין חוקי בישיבותיה, ובלבד שלא תתקבל החלטה בנושא מסוים בלי שהשתתף בישיבה חבר ועדה שהוא בעל ניסיון וידע הנובע מעבודה מול מוסדות לגמילות חסדים; נדחתה קבלת החלטה בשל אי-השתתפות חבר ועדה כאמור, יהיה ניתן לקבל החלטה באותו נושא בישיבה הבאה של הוועדה שתתכנס אף אם לא השתתף בה חבר הוועדה האמור.

(ז) בסעיף זה, "עובד המדינה" – לרבות עובד בתאגיד שהוקם לפי חוק.

8. (א) לא ימונה ולא יכהן כחבר הוועדה מי שעלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר הוועדה לבין עניין אישי שלו או תפקיד אחר שלו.

(ב) חבר הוועדה יימנע מהשתתפות בדיון ומהצבעה בישיבות הוועדה, אם הנושא עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר הוועדה לבין עניין אישי שלו או תפקיד אחר שלו; חבר הוועדה לא יטפל במסגרת תפקידו בוועדה בנושא כאמור גם מחוץ לישיבות הוועדה.

(ג) התברר לחבר הוועדה כי הנושא הנדון עלול לגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), יודיע על כך בהקדם האפשרי ליושב ראש הוועדה; היה חבר הוועדה כאמור יושב ראש הוועדה – יודיע על כך בהקדם האפשרי לשר.

(ד) בסעיף זה, "עניין אישי", של חבר הוועדה – לרבות עניין אישי של קרובו או עניין של גוף שהוא או קרובו הם בעלי עניין או נושאי משרה בו כהגדרתם בחוק ניירות ערך.

9. (א) תקופת כהונתו של חבר ועדה תהיה שלוש שנים מיום מינויו. תקופת כהונה

(ב) חבר הוועדה שתמה תקופת כהונתו יכול שיתמנה מחדש לתקופת כהונה נוספת, ובלבד שלא יכהן יותר משתי תקופות כהונה רצופות.

10. (א) חבר הוועדה יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו באחת מאלה: פקיעת כהונה

(1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר;

(2) נבצר ממנו דרך קבע, לדעת השר, למלא את תפקידו;

(3) הוא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כחבר הוועדה, או שהוגש נגדו כתב אישום בשל עבירה כאמור וטרם ניתן בעניינו פסק דין סופי.

(ב) עובד המדינה שהתמנה להיות חבר הוועדה תפקע כהונתו כאשר יחדל להיות עובד המדינה.

¹¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

11. סדרי עבודת הוועדה (א) הוועדה תקבע את דרכי עבודתה וסדרי דיוניה ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.
- (ב) החלטותיה של הוועדה יתקבלו ברוב דעות החברים הנוכחים והמצביעים בישיבה; היו הדעות שקולות תכריע דעתו של יושב ראש הוועדה.
12. שמירת תוקף קיום הוועדה, סמכויותיה ותוקף החלטותיה, לא ייפגעו מחמת שהתפנה מקומו של חבר בה או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו.

פרק ג': רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית

13. חובת רישוי (א) יחיד וכן עמותה או חברה לתועלת הציבור שאינן תאגיד בנקאי לא יעסקו במתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית, בהיקף פעילות העולה על היקף פעילות מוערי ואינו עולה על היקף פעילות בנקאי, אלא אם כן בידם רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית, ובהתאם לתנאי הרישיון.
- (ב) מי שבידו רישיון כאמור בסעיף קטן (א) לא יעסק במתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית בהיקף פעילות נרחב, אלא אם כן בידו רישיון מורחב.
- (ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), מי שבידו רישיון כאמור בסעיף קטן (א) רשאי לעסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית בהיקף פעילות נרחב, גם אם אין בידו רישיון מורחב, אם הגיש בקשה לקבלת רישיון מורחב עד תום 30 ימים מהמועד שבו היקף פעילותו היה להיקף פעילות נרחב וכל עוד מתקיימים בו שניים אלה:
- (1) טרם ניתנה החלטה בבקשתו לקבלת רישיון מורחב;
 - (2) היקף פעילותו אינו עולה על פי שניים מהיקף הפעילות הנרחב המוערי הנדרש לקבלת רישיון מורחב.
- (ד) על אף הוראות סעיף קטן (א) והוראות סעיפים 21 ו-22א לחוק הבנקאות (רישוי), עמותה או חברה לתועלת הציבור בעלת רישיון כאמור בסעיף קטן (א) שהוא רישיון מורחב, רשאית להמשיך ולעסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית בהיקף פעילות בנקאי, אף שאינה תאגיד בנקאי, אם הגישה לנגיד בנק ישראל בקשה לקבלת רישיון לפי חוק הבנקאות (רישוי), לפני המועד שבו היקף פעילותה היה להיקף פעילות בנקאי, וכל עוד מתקיימים שניים אלה:
- (1) נגיד בנק ישראל טרם נתן את החלטתו בבקשה לקבלת רישיון לפי חוק הבנקאות (רישוי);
 - (2) היקף פעילותה אינו עולה על 110% מהיקף הפעילות הבנקאי המוערי הנדרש לקבלת רישיון לפי חוק הבנקאות (רישוי).
14. סייגים לחובת הרישוי (א) חובת הרישוי לפי סעיף 13 לא תחול על אלה:
- (1) מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח;
 - (2) חברה מנהלת כהגדרתה בחוק הפיקוח על קופות גמל.
- (ב) השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי, בתקנות, לפטור סוגי גופים נוספים מחובת הרישוי לפי סעיף 13; אין בפטור כאמור כדי לגרוע מהוראות לפי חוק הבנקאות (רישוי).
15. סוגי הרישיונות רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית יכול שיהיה רישיון בסיסי או רישיון מורחב.
16. תנאים למתן רישיון בסיסי המפקח רשאי לתת רישיון בסיסי למבקש שמתקיימים לגביו כל אלה:

(1) מבקש הרישיון הוא אחד מאלה:

- (א) יחיד שהוא בגיר, אזרח ישראלי או תושב ישראל, שלא הוכרו פסול דין ולא ניתן לגביו צו כינוס נכסים בהליכי פשיטת רגל;
- (ב) עמותה או חברה לתועלת הציבור שבית המשפט לא מינה לה כונס נכסים ולא ציווה על פירוקה ואחד לפחות מנושאי המשרה בה הוא אזרח ישראלי או תושב ישראל;
- (2) למבקש הרישיון הון עצמי מזערי כנדרש מבעל רישיון בסיסי, בהתאם להוראות סעיף 36 ולתוספת;
- (3) מבקש הרישיון, ואם הוא יחיד – גם בעל השפעה בו, לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה מבקש הרישיון אינו ראוי לעסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית, וכן לא הוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור שטרם ניתן בעניינו פסק דין סופי, ולא מתקיימות לדעת המפקח נסיבות אחרות המטילות דופי ביושרו וביושרתו לפי אמות המידה שעליהן הורה לפי סעיף 4(ב); לענין זה ובלי לגרוע מכלליות האמור –
- (א) יראו כל אחת מהעבירות המפורטות להלן כעבירה שמתקיים בה האמור בפסקה זו, אלא אם כן מצא המפקח כי מתקיימים טעמים מיוחדים הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה ומידת חומרתה, שבשלהם אין מניעה לעיסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית:
- (1) עבירה לפי סעיף 3 או 4 לחוק איסור הלבנת הון;
- (2) עבירה לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה¹²;
- (3) עבירה לפי סעיף 117(ב) או (ב1) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975¹³;
- (4) עבירה לפי סעיף 98(ג2) לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963¹⁴;
- (5) עבירה לפי סעיף 211(א1) לפקודת המכס¹⁵;
- (6) עבירה לפי סעיפים 415, 418 עד 420, 422, 423 ו-425 עד 428 לחוק העונשין;
- (ב) "הורשע בעבירה" – לרבות הורשע בעבירה דומה במדינה אחרת;
- (4) בנושאי המשרה של מבקש הרישיון מתקיימים התנאים למינוי ולכהונה של נושא משרה בבעל רישיון לפי פרק ה';
- (5) לגבי מבקש רישיון שהוא תאגיד – מתקיימים בבעל השליטה ובבעל עניין בו התנאים לקבלת היתר לפי פרק ד'.
- (8) מצא המפקח, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, כי בשל טעמים שבטובת הציבור מבקש הרישיון אינו ראוי לעסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית, רשאי הוא שלא לתת רישיון למבקש, אף אם מתקיימים לגבי התנאים שבסעיף קטן (א), ובלבד שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו לפניו או לפני מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו, בדרך שהורה.

¹² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

¹³ ס"ח התשל"ו, עמ' 52.

¹⁴ ס"ח התשכ"ג, עמ' 156.

¹⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 3, עמ' 39.

17. תנאים ושיקולים למתן רישיון מורחב (א) המפקח רשאי לתת רישיון מורחב למבקש שמתקיימים לגביו, נוסף על התנאים האמורים בסעיף 16, כל אלה:
- (1) מבקש הרישיון הוא עמותה או חברה לתועלת הציבור;
 - (2) למבקש הרישיון הון עצמי מזערי כנדרש מבעל רישיון מורחב, בהתאם להוראות סעיף 36 ולתוספת;
 - (3) מבנה התאגיד תואם את הדרישות לפי פרק ה'.
- (ב) בבואו להחליט בבקשה למתן רישיון מורחב יביא המפקח בחשבון, בין השאר, עניינים אלה:
- (1) מטרותיו של מבקש הרישיון על פי מסמכי ההתאגדות שלו;
 - (2) האמצעים הכספיים ומקורות המימון של מבקש הרישיון.
18. בקשה לרישיון (א) בקשה לרישיון תוגש בטופס שיקבע המפקח ותכלול בין השאר את אלה:
- (1) תחומי העיסוק במסגרת שירותי הפיקדון והאשראי בלא ריבית שבהם מבקש הרישיון מבקש לעסוק;
 - (2) פרטי הזיהוי של מבקש הרישיון ושל נושאי המשרה בו;
 - (3) לגבי מבקש רישיון שהוא יחיד – פרטי הזיהוי של בעלי ההשפעה בו;
 - (4) לגבי מבקש רישיון שהוא תאגיד – פרטי הזיהוי של בעלי העניין ובעלי השליטה בו, ושיעור החזקתם באמצעי השליטה בו;
 - (5) מקום פעילותו הראשי של מבקש הרישיון וכן מענם של הסניפים שברצונו להפעיל.
- (ב) לבקשה לרישיון יצורפו מסמכים המעידים על קיום התנאים לקבלת רישיון, כאמור בסעיפים 16 או 17, וכן הצהרה ומסמכים כמפורט להלן, לפי העניין, ורשאי המפקח לדרוש ממבקש הרישיון נתונים ומסמכים נוספים הדרושים לדעתו לשם בחינת הבקשה:
- (1) הצהרה בדבר האמצעים הכספיים ומקורות המימון של מבקש הרישיון שתינתן בדרך שיוורה המפקח;
 - (2) היה המבקש תאגיד – המסמכים שעל פיהם התאגד והמסמכים שעל פיהם הוא פועל.
19. מתן רישיון המפקח ייתן החלטה בבקשה לרישיון שהוגשה לפי סעיף 18, בתוך 70 ימים מיום הגשת הבקשה, ואם דרש המפקח נתונים ומסמכים נוספים לפי סעיף 18(ב) – בתוך 70 ימים מיום שהומצאו לו הנתונים והמסמכים.
20. תקופת הרישיון רישיון יינתן לתקופה בלתי קצובה, ואולם המפקח רשאי להורות כי רישיון יינתן לתקופה קצובה שיוורה ולא תפחת משנה; המפקח רשאי להורות כאמור לבעל רישיון מסוים אם מצא כי מתקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת.
21. הודעה על מתן רישיון תפורסם לציבור. (א) הודעה על מתן רישיון תפורסם לציבור.
- (ב) בעל רישיון יציג העתק מהרישיון בכל אחד מסניפיו, במקום בולט לעין, ויציין את מספר הרישיון על כל שלט או בכל פרסום שלו וכן על כל מסמך שהוא מוציא.
22. (א) חל שינוי בפרט מהפרטים שמסר בעל רישיון למפקח במסגרת בקשתו לקבלת רישיון או במסגרת המסמכים שצורפו לה, או הוגש נגדו כתב אישום בעבירות לפי סעיף 16(א)3, ידווח על כך למפקח בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ־30 ימים מהיום שנודע לו על השינוי ויצרף את המסמכים הנוגעים לעניין.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), לעניין דיווח על הגשת כתב אישום בעבירות לפי סעיף 16(א)3 לא תחול החובה לצרף מסמכים כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) חל שינוי בצבר האשאי או בצבר הפיקדונות של בעל רישיון, באופן המחייב אותו לשנות את ההון העצמי הנדרש לפי הוראות סעיפים 36 ו-37 והתוספת, ידווח על כך בעל הרישיון למפקח בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ-30 ימים מהיום שנודע לו על השינוי ויצרף את המסמכים הנוגעים לעניין.

23. (א) מי שרישיונו בוטל חייב למלא אחרי כל ההוראות החלות על בעל רישיון לפי חוק זה, כל עוד קיימות התחייבויות שנתן ללקוחות לפני ביטול הרישיון.

פיקוח על מי שרישיונו בוטל

(ב) המפקח רשאי לתת למי שרישיונו בוטל הוראות בדבר ניהול עסקיו ככל שהדבר ייראה לו נחוץ כדי להגן על לקוחותיו שהתקשרו עמו לפני ביטול הרישיון; אין בהוראה כאמור כדי לפטור את מי שרישיונו בוטל מאחריותו למילוי התחייבות שנתן לפני ביטול הרישיון.

24. (א) המפקח רשאי לבטל רישיון או להתלותו בהתקיים אחד מאלה:

ביטול או התליה של רישיון

- (1) הרישיון ניתן על יסוד מידע כוזב או שגוי;
- (2) חדל להתקיים תנאי מהתנאים למתן רישיון המנויים בסעיפים 16(א)1 עד (3) או 17(א), לפי העניין;
- (3) בעל הרישיון הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה או מהוראות המפקח או תנאי מתנאי הרישיון;
- (4) בעל הרישיון לא החל לעסוק במתן שירות בתוך שנתיים ממועד מתן הרישיון, או שהפסיק לעסוק בכך במשך תקופה כאמור;
- (5) היה בעל הרישיון תאגיד – הוא החליט על פירוקו מרצון או שבית המשפט מינה לו כונס נכסים או ציווה על פירוקו;
- (6) היה בעל הרישיון יחיד – ניתן לגביו צו כינוס נכסים בהליכי פשיטת רגל או שהוכרו פסול דין או נפטר;
- (7) טעמים שבטובת הציבור מצדיקים את ביטול הרישיון או את התלייתו;
- (8) היקף הפעילות של בעל הרישיון הוא היקף פעילות בנקאי ולא מתקיים האמור בסעיף 13(ד).

(ב) סבר המפקח כי הפגם כאמור בסעיף קטן (א) ניתן לתיקון, יורה לבעל הרישיון לתקנו, ורשאי הוא להורות על אופן התיקון והמועד לתיקון; חלפה התקופה שהורה המפקח והפגם לא תוקן להנחת דעתו, רשאי המפקח לנקוט אמצעים כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) המפקח לא יבטל ולא יתלה רישיון כאמור בסעיף קטן (א), אלא לאחר שנתן לבעל הרישיון הזדמנות לטעון את טענותיו לפניו או לפני מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו, בדרך שהורה; ביטול או התליה כאמור בסעיף קטן (א)7 ייעשו לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ג), המפקח רשאי להתלות רישיון באופן מיידי אם קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת, ובלבד שנתן לבעל הרישיון הזדמנות לטעון את טענותיו וקיים התייעצות עם הוועדה המייעצת כאמור, לפי העניין, בסמוך ככל האפשר לאחר התליית הרישיון.

(ה) הודעה על ביטול רישיון או התלייתו תפורסם לציבור.

פרק ד': היתר לשליטה או להחזקת אמצעי שליטה במוסד לגמילות חסדים

25. שליטה או החזקת אמצעי שליטה במוסד לגמילות חסדים
- (א) לא ישלוט אדם במוסד לגמילות חסדים שהוא תאגיד, אלא על פי היתר שנתן המפקח ועל פי התנאים שנקבעו בו.
- (ב) לא יהיה אדם בעל עניין במוסד לגמילות חסדים שהוא תאגיד, אלא על פי היתר שנתן המפקח ועל פי התנאים שנקבעו בו.
- (ג) במתן היתר לפי סעיף קטן (א) לשליטה במוסד לגמילות חסדים שהוא בעל רישיון מורחב יובאו בחשבון השיקולים המפורטים בסעיף 17(ב), בשינויים המחויבים, וכן התאמתו של המבקש לשלוט במוסד לגמילות חסדים, לרבות ניסיונו העסקי, עיסוקיו ועסקיו האחרים, חוסנו הכלכלי וישרו וישרתו לרבות העדר הרשעה או כתב אישום תלוי ועומד בעבירה כאמור בסעיף 16(א)(3), וכן ההשלכות האפשריות של מתן ההיתר על תחום השירותים הפיננסיים.
- (ד) במתן היתר לפי סעיף קטן (א) לשליטה במוסד לגמילות חסדים שהוא בעל רישיון בסיסי, ובמתן היתר לפי סעיף קטן (ב), יובאו בחשבון רק ישרו וישרתו של מבקש ההיתר, לרבות העדר הרשעה או כתב אישום תלוי ועומד בעבירה כאמור בסעיף 16(א)(3).
- (ה) היתר שניתן לפי סעיף זה כוחו יפה גם לגבי כל תאגיד שבשליטתו של בעל ההיתר.
26. העברת אמצעי שליטה
- מי שמחזיק אמצעי שליטה במוסד לגמילות חסדים לא יעביר אותם לאחר בידועו שהנעבר זקוק להיתר לפי סעיף 25 ואין בידו ההיתר.
27. ביטול היתר או שינוי
- (א) המפקח, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, רשאי לבטל או לשנות היתר שנתן לפי סעיף 25 אם היה לו יסוד סביר להניח כי מתקיים אחד מאלה:
- (1) בבעל ההיתר חדל להתקיים תנאי מהותי מתנאי ההיתר או שהוא הפר תנאי כאמור;
- (2) בבעל ההיתר חדלו להתקיים התנאים והשיקולים שהצדיקו את מתן ההיתר;
- (3) לעניין בעל היתר שהוא תאגיד – ניתן צו לפירוקו או מונה כונס נכסים לנכסיו או לנכס מהותי מהם בשל אי-תשלום חוב, ולעניין בעל היתר שהוא יחיד – ניתן לגביו צו כינוס נכסים בהליכי פשיטת רגל או שהוא הוכרז פסול דין;
- (4) יש חשש ממשי לפגיעה בטובת הציבור אם לא יבוטל או ישונה ההיתר.
- (ב) המפקח לא יבטל או ישנה היתר כאמור בסעיף קטן (א), אלא לאחר שהתייעץ עם הוועדה המייעצת ולאחר שנתן לבעל ההיתר הזדמנות לטעון את טענותיו לפניו או לפני מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו, בדרך שהורה, וכן הזדמנות לתקן את ההפרה בתוך תקופה שהורה, הוא או מי שהוא הסמיך כאמור.
28. הוראות המפקח למי שפעל בלא היתר
- (א) סבר המפקח שאדם פעל בלא היתר לפי סעיף 25, רשאי הוא להורות, לאחר התייעצות עם הוועדה ולאחר שנתן לאותו אדם הזדמנות לטעון את טענותיו לפניו או לפני מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו, בדרך שהורה –
- (1) על הפסקת החזקת אמצעי השליטה שמחזיק אותו אדם, כולם או חלקם, בדרך שהורה, בתוך תקופה שיוורה, כך שלא יחזיק אמצעי שליטה מסוג כלשהו, מעל השיעור המותר להחזקה בלא היתר לפי סעיף 25;
- (2) שלא יופעלו זכויות ההצבעה או זכות למנות דירקטורים של אותו אדם בלא היתר לפי סעיף 25;

(3) שהצבעה מכוח אמצעי שליטה שהחזיק אותו אדם בלא היתר לפי סעיף 25, לא תבוא במניין הקולות באותה הצבעה;

(4) על ביטול מינויו של דירקטור שמונה בידי אותו אדם.

(ב) החזיק אדם אמצעי שליטה מכוח העברה על פי דין, בשיעור הטעון היתר לפי הוראות סעיף 25, רשאי המפקח, לאחר שנתן למחזיק הזדמנות לטעון את טענותיו לפניו או לפני מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו, להורות לו להפסיק להחזיק באמצעי השליטה האמורים, כולם או חלקם, בתוך תקופה שיורה, כך שלא יחזיק אמצעי שליטה מסוג כלשהו, מעל לשיעור המותר להחזקה בלא היתר לפי הוראות הסעיף האמור.

(ג) הורה המפקח, לפי הוראות סעיף קטן (ב), על הפסקת החזקת אמצעי שליטה, רשאי הוא לתת הוראה כאמור בסעיף קטן (א)(2) עד (4), בשינויים המחוייבים.

(ד) לא מכר המחזיק את אמצעי השליטה, בהתאם להוראת המפקח לפי סעיף קטן (א)(1) או (ב), רשאי בית המשפט המחוזי, לבקשת המפקח, למנות כונס נכסים למכירת אמצעי השליטה כאמור.

(ה) נודע למוסד לגמילות חסדים כי אדם פועל מכוח אמצעי שליטה המוחזקים בניגוד להוראות סעיף קטן (ב) וסעיף 25, ידווח על כך למפקח.

29. (א) המחזיק יותר מ-15% מסוג מסוים של אמצעי שליטה במוסד לגמילות חסדים שהוא תאגיד, ימסור למוסד לגמילות חסדים, ב-1 באפריל בכל שנה ובמועדים אחרים שיורה המפקח, דין וחשבון על החזקת אמצעי השליטה האמורים שבידיו ופרטים אחרים כפי שיורה המפקח, לרבות פרטים אלה:

(1) לעניין מחזיק שהוא תאגיד – השולטים בו, וכן המחזיקים 15% או יותר מסוג מסוים של אמצעי שליטה בו;

(2) מי שהמחזיק פועל בשלוח או שנאמן בעבורו.

(ב) המפקח רשאי להורות כי מחזיק אמצעי שליטה שחלה עליו חובת דיווח לפי סעיף זה, ימסור את הדיווח גם למפקח ישירות, ורשאי הוא להורות כי פרטים כאמור בסעיף קטן (א) יימסרו למפקח בלבד, במועדים שיורה.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו גם על מי שמחזיק אמצעי שליטה במוסד לגמילות חסדים כערובה לחיוב, למעט מחזיק שהוא תאגיד בנקאי.

פרק ה': אורגנים ובעלי תפקידים אחרים במוסד לגמילות חסדים

30. לא ימונה לנושא משרה במוסד לגמילות חסדים ולא יכהן כנושא משרה כאמור אלא מי שמתקיימים בו כל אלה:

(1) הוא בגיר;

(2) הוא לא הוכרז פסול דין ולא ניתן לגביו צו כינוס נכסים בהליכי פשיטת רגל;

(3) הוא לא הורשע בעבירה אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש נושא משרה במוסד לגמילות חסדים, ויראו כל אחת מהעבירות המפורטות בסעיף 16(א)(3)(א) כעבירה שמתקיימות בה הוראות פסקה זו;

(4) מתקיימים בו תנאי כשירות נוספים שקבע השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת; השר רשאי לקבוע תנאי כשירות כאמור דרך כלל או לסוג מסוים של מוסדות לגמילות חסדים או נושאי משרה בהם, ובכלל זה השכלה, ניסיון מקצועי ועמידה בבחינות מקצועיות;

(5) מוסד לגמילות חסדים מסר למפקח הודעה על הכוונה למנותו, כאמור בסעיף 31(א), והמפקח לא הודיע על התנגדותו למינוי כאמור בסעיף 31(ב) או לא הורה על הפסקת כהונה כאמור בסעיף 31(ג).

31. התנגדות למינוי נושא משרה או הפסקת כהונה (א) מוסד לגמילות חסדים ימסור למפקח הודעה על הכוונה למנות נושא משרה, 60 ימים לפחות לפני תחילת כהונתו של נושא המשרה.

(ב) המפקח רשאי, בתוך התקופה האמורה בסעיף קטן (א), להתנגד למינוי נושא משרה במוסד לגמילות חסדים, ובלבד שנתן למועמד הזדמנות לטעון את טענותיו לפניו או לפני מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו; לענין זה יביא המפקח בחשבון את התאמתו של המועמד לתפקיד המוצע, ובכלל זה את ניסיונו, יושרו ויושרתו, וכן קשריו, מכל סוג שהוא, עם מוסד לגמילות חסדים או עם נושא משרה במוסד לגמילות חסדים.

(ג) מונה נושא משרה ולאחר מינויו התבררו פרטים נוספים או חדשים לענין השיקולים האמורים בסעיף קטן (ב), רשאי המפקח, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת ולאחר שניתנה לנושא המשרה הזדמנות לטעון את טענותיו לפני המפקח או לפני מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו, להורות על הפסקת כהונתו, בשל הפרטים הנוספים או החדשים כאמור.

32. הדירקטוריון (א) בדירקטוריון של מוסד לגמילות חסדים שהוא תאגיד בעל רישיון מורחב יכהן שלושה חברים, לפחות.

(ב) המפקח רשאי לתת הוראות בעניינים כמפורט להלן, דרך כלל או לסוג של מוסדות לגמילות חסדים כאמור בסעיף קטן (א):

(1) הרכב הדירקטוריון, וכן מינוי ועדות דירקטוריון, מספר החברים בהן והרכבן;

(2) תנאי כשירות של דירקטור ושל חבר בוועדת דירקטוריון יהיו כפי שיקבע השה, באישור ועדת הכספים של הכנסת; אין בהוראות לפי פסקה זו כדי לגרוע מזההוראות לפי סעיף 30(4);

(3) הגבלות לענין מינוי דירקטור או חבר ועדת דירקטוריון, לרבות הגבלות בשל עיסוקיהם האחרים;

(4) דרך המינוי של דירקטור, תקופת כהונה והוראות לענין הפסקה או פקיעה של כהונתו, ובלבד שבאגודה בעלת רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, מינוי הדירקטור יהיה בידי חברי האגודה;

(5) המניין החוקי בישיבות דירקטוריון ובישיבות ועדת דירקטוריון;

(6) נושאים שיידונו והחלטות שיתקבלו בדירקטוריון או בוועדה מוועדותיו, והחלטות כאמור שיתקבלו בהליך מיוחד או ברוב מיוחד שייקבע.

(ג) סמכויות המפקח לענין ועדות דירקטוריון לפי סעיף קטן (ב) יחולו, בשינויים המחויבים, גם לענין ועדת ביקורת שאינה ועדת דירקטוריון.

33. רואה חשבון מבקר (א) מוסד לגמילות חסדים בעל רישיון מורחב ימנה רואה חשבון מבקר.

(ב) מוסד לגמילות חסדים החייב במינוי רואה חשבון מבקר לפי סעיף קטן (א), ימסור למפקח הודעה על הכוונה למנות רואה חשבון מבקר, 60 ימים לפחות לפני תחילת כהונתו, ויחולו לענין מינויו והפסקת כהונתו של רואה החשבון המבקר הוראות סעיף 31(ב) ו-31(ג), בשינויים המחויבים.

(ג) נודע לרואה החשבון המבקר, במהלך ביצוע תפקידו, על הפרה מהותית של הוראה מההוראות לפי חוק זה או של הוראת מינהל שניתנה לפיו, ימסור על כך הודעה בכתב לנושא המשרה האחראי לפי סעיף 35, ויבקש את תגובתו בתוך המועד שיקבע בהודעה; לא התקבלה תגובת נושא המשרה האחראי בתוך המועד שנקבע כאמור, או שרואה החשבון המבקר לא השתכנע, לאחר שעיין בתגובת נושא המשרה האחראי, כי ההפרה אינה הפרה מהותית, ימסור רואה החשבון המבקר למפקח, על אף הוראות כל דין או הסכם, הודעה על ההפרה בצירוף תגובת נושא המשרה האחראי, ככל שהתקבלה; לעניין זה יראו כהפרה מהותית כל הפרה המנויה בסעיף 70(ג) וכל הפרה אחרת שהורה המפקח.

34. (א) לא ימונה ולא יכהן כנושא משרה במוסד לגמילות חסדים מי שתפקידו או עיסוקו האחרים יוצרים או עלולים ליצור ניגוד עניינים עם תפקידו האמור או שיש בהם כדי לפגוע ביכולתו לכהן באותו תפקיד.

(ב) השה, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות שמטרתן למנוע ניגוד עניינים אפשרי של נושא משרה ובעל תפקיד אחר במוסד לגמילות חסדים, לרבות הוראות לעניין עיסוקים אחרים שלא יהיו רשאים לעסוק בהם או פעולות שלא יהיו רשאים לבצע, וכן הצהרות ודיווחים שיידרשו מהם.

35. נושא משרה בבעל רישיון מורחב שבעל הרישיון הודיע לגביו בעת הגשת הבקשה לרישיון שהוא האחראי לעניין סעיף זה, חייב לפקח ולנקוט את כל האמצעים הסבירים בנסיבות העניין למניעת הפרה של הוראה מההוראות לפי חוק זה בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו, כמפורט להלן:

(1) לקבוע כללים ונהלים למניעת הפרה של ההוראות לפי חוק זה;

(2) למנות אחראי להטמעת הכללים ונהלים שקבע כאמור בפסקה (1) ולפיקוח על קיומם.

פרק ו': הגבלות על פעילותם של מוסדות לגמילות חסדים

סימן א': הגבלות על ניהול עסקים

36. למוסד לגמילות חסדים יהיה הון עצמי מזערי בסכום כמפורט בתוספת, לפי העניין, הון עצמי מזערי כשהוא חופשי מכל שעבוד או עיקול.

37. המפקח, לאחר התייעצות עם הוועדה, רשאי לתת הוראות למוסדות לגמילות חסדים, דרך כלל או לסוג מסוים מהם, בעניינים אלה:

(1) הון עצמי נוסף על ההון הנדרש לפי סעיף 36, הנדרש לשם מתן שירות פיננסי מסוג מסוים או פעילות מסוג מסוים;

(2) דרישות לעניין החזקת נכסים, לרבות דרישות לעניין נזילות, ולעניין החזקה וניהול של כספים בנאמנות;

(3) דרישות לעניין השקעות בנכסים, ובכלל זה דרכי השקעה, תנאים לביצועה והגבלות על השקעה;

(4) דרישות נוספות לעניין ניהול עסקיהם של מוסדות לגמילות חסדים לשם מניעת סיכון למערכת הפיננסית בשל סוג פעילות מסוים או היקף פעילות של מוסדות לגמילות חסדים מסוג מסוים;

(5) לעניין בעל רישיון מורחב למתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית –

- (א) מגבלות לעניין היקף האשראי שרשאי בעל הרישיון לתת ללקוח מסוים, ומגבלות לעניין גובה הפיקדון שרשאי בעל הרישיון לקבל מלקוח מסוים, והכול כפי שקבע השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת;
- (ב) הוצאות הנהלה והוצאות כלליות, לרבות שכר נושאי המשרה והעובדים;
- (ג) העסקת יועצים ונותני שירותים.

סימן ב': הגבלות מיוחדות על מוסד לגמילות חסדים

38. תחומי פעולה של מוסד לגמילות חסדים
- (א) מוסד לגמילות חסדים שהוא תאגיד יעסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית, בלבד, ואולם רשאי המפקח לאשר לו לעסוק בפעילות שעניינה קידום מטרות של עזרה הדדית, ובלבד שמצא כי אין בפעילות האמורה כדי לסכן את יכולת הפירעון שלו.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא ידרש אישור המפקח לאחד מאלה:

(1) תרומה שאינה תרומה מזכה או מענק ליחיד, לעמותה או לחברה לתועלת הציבור, ובלבד שמקורם אינו בכספי הפיקדונות או בתרומות ייעודיות מותנות שקיבל המוסד לגמילות חסדים;

(2) המרת מטבע שנעשית אגב מתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית.

39. מוסד לגמילות חסדים לא ישלוט בתאגיד ולא יהיה בעל עניין בו, אלא באישור המפקח. הגבלה על שליטה והחזקת אמצעי שליטה בידי מוסד לגמילות חסדים

פרק ז': חובות דיווח

40. מוסד לגמילות חסדים יגיש למפקח דוחות והודעות כמפורט להלן: דוחות והודעות

(1) דוחות כספיים כפי שיורה המפקח לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, במועדים ולתקופות כפי שיורה או בהתרחש אירוע כפי שיורה;

(2) דוחות מיידיים והודעות כפי שיורה המפקח לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, בהתרחש אירוע כפי שיורה;

(3) דוחות והודעות נוספים שעליהם יורה המפקח.

(ב) המפקח ייתן הוראות בדבר אופן הגשתם של דוח או הודעה לפי סעיף זה, לרבות פרסומם לציבור, מתכונתם, תוכנם, מידת פירוטם וכללים חשבונאיים לעריכתם של דוח כספי, לרבות ההצהרות והביאורים שיש לצרף אליו; הוראות כאמור ייקבעו בשים לב לצורך בשמירה על סוד מסחרי או סוד מקצועי של המוסד לגמילות חסדים.

(ג) המפקח רשאי, מטעמים שיירשמו, לפטור מוסד לגמילות חסדים מהגשת דוח או הודעה לפי סעיף זה או להאריך את המועד להגשתם.

41. בפרוטוקול האסיפה הכללית של מוסד לגמילות חסדים שהוא תאגיד בעל רישיון מורחב, בהחלטותיה בעניינים המנויים להלן, יפורטו שמות הנוכחים באסיפה, שמות המצביעים, שיעור ההחזקות בזכויות ההצבעה שמכוחן הצביעו ואופן הצבעתם, ואם הם פועלים כשלוח או כנאמן בעבור אחר – פרטים בדבר זהותו של מי שהם פועלים בעבורו כאמור, ואם הוא תאגיד – פרטים בדבר השולטים בו: מידע לגבי החלטות באסיפה כללית

(1) שינוי מסמכי היסוד של התאגיד;

(2) מינוי או הפסקת כהונה של דירקטור;

(3) אישור פעולות או עסקאות הטעונות אישור של האסיפה הכללית לפי הוראות סעיפים 255 ו-268 עד 275 לחוק החברות;

(ב) המפקח רשאי לדרוש ממי שנכח או ממי שהצביע באסיפה כללית מסוימת של מוסד לגמילות חסדים שהוא תאגיד, פרטים בדבר זהותו של מי שנכח או מי שהצביע כאמור, פרטים בדבר זהותו של מי שהוא פועל כשלוח או כנאמן בעבורו, ואם הוא תאגיד – פרטים בדבר השולטים בו.

פרק ח': שמירה על ענייני לקוחות

סימן א': שמירה על ענייני לקוחות של מוסדות לגמילות חסדים

42. (א) לא יעשה מוסד לגמילות חסדים דבר העלול להטעות לקוח בכל עניין מהותי בעסקה למתן שירותים, והכול במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת, לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה; בלי לגרוע מכלליות האמור, יראו עניינים אלה כמהותיים בעסקה:

- (1) זהות המוסד לגמילות חסדים;
 - (2) סוגי השירותים שבהם המוסד לגמילות חסדים רשאי לעסוק בהתאם לרישיונו;
 - (3) מצבו הכספי והיקף עסקיו של המוסד לגמילות חסדים;
 - (4) מהותה של העסקה, היקפה, הסייגים לה והתנאים המוקדמים לקיומה;
 - (5) תקופת ההתקשרות בעסקה ותנאי ביטול העסקה, לרבות התשלומים שיש לשלם בשל ביטולה;
 - (6) כל התשלומים שעל הלקוח לשלם במסגרת העסקה ושיעורם.
- (ב) הוראות סעיף זה יחולו גם על פרסומת.

43. (א) היתה הטעיה בפרסומת, יראו כמפירים את הוראות סעיף 42 –

- (1) את מי שמטעמו נעשתה הפרסומת ואת האדם שהביא את הדבר לפרסום וגרם בכך לפרסומו;
- (2) אם היתה הפרסומת מטעה על פניה או שהם ידעו שהיא מטעה – אף את המפיץ או מי שהחליט בפועל על הפרסום.

(ב) הובאו בפרסומת או בפרסומת סמויה עובדות בדבר התכונות של השירות או בדבר התוצאות הצפויות מהשימוש בו, יהיה המפקח רשאי לדרוש ממי שמטעמו נעשתה הפרסומת או הפרסומת הסמויה, או ממי שהביא את הדבר לפרסום וגרם בכך לפרסומו שיציג ראיות להוכחת אותן עובדות; לא הציג ראיות כאמור להנחת דעתו של המפקח, תהיה בכך ראיה לכאורה שהפרסומת או הפרסומת הסמויה היתה מטעה, ואולם תהיה זו הגנה למי שמטעמו נעשתה הפרסומת או הפרסומת הסמויה ולאדם שהביא את הדבר לפרסום וגרם בכך לפרסומו כי לא ידעו ולא היה עליהם לדעת שהפרסומת מטעה; לעניין זה, "פרסומת סמויה" – פרסומת העלולה להביא אדם סביר להניח כי האמור בה אינו פרסומת.

- (ג) השר רשאי לקבוע כללים בדבר הנוסח והדרך שבה על המפרסם לציין כי מדובר בפרסומת.
- (ד) חזקה שפרסומת נעשתה בידי מי שמצוין בה כמציע השירות, אלא אם כן צוין אחרת בפרסומת עצמה.
- (ה) פרסומת העלולה להטעות לקוח בישראל – אחת היא, לעניין סעיף זה, אם נעשתה בישראל או מחוצה לה.

44. (א) לא יעשה מוסד לגמילות חסדים, במעשה או במחדל (בסעיף זה – מעשה), בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת, דבר העלול לפגוע ביכולתו של לקוח לקבל החלטה אם להתקשר בעסקה עמו, באופן שיש בו שלילה של חופש ההתקשרות של הלקוח או פגיעה מהותית בחופש ההתקשרות שלו (בסעיף זה – הפעלת השפעה בלתי הוגנת).

(ב) בלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף קטן (א), יראו מוסד לגמילות חסדים שביצע מעשה מן המעשים המפורטים להלן כמי שהפעיל השפעה בלתי הוגנת:

- (1) הגביל את יכולתו של לקוח לעזוב מקום או יצר לפני לקוח את הרושם שהוא מוגבל ביכולתו לעזוב מקום;
- (2) מנע מלקוח את האפשרות להתייעץ לגבי התקשרות בעסקה או לגבי תנאיה;
- (3) ביצע פניות חוזרות ונשנות ללקוח או לבני משפחתו כדי לקשור עסקה, אף שהביעו, במפורש או במשתמע, את רצונם כי יחדל מכך;
- (4) ניצל מוגבלות נפשית, שכלית או גופנית של לקוח, כשהוא יודע או היה עליו לדעת על קיומה של מוגבלות כאמור;
- (5) ניצל את העובדה שלקוח אינו יודע את השפה שבה נקשרת העסקה במידה מספקת לשם הבנת העסקה;
- (6) איים או נקט אמצעי הפחדה כלשהו כלפי לקוח או כלפי בני משפחתו;
- (7) סיפק שירות בתשלום, בלא בקשה מפורשת של הלקוח.

45. (א) מוסד לגמילות חסדים יהיה רשאי להתקשר בעסקה של הפקדה עם קטין, בין בעצמו ובין באמצעות הורה או אפוטרופסו, בהתאם לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962¹⁶; על אף האמור בחוק האמור, מוסד לגמילות חסדים יהיה רשאי להתקשר עם קטין שמלאו לו 13 שנים לגבי עסקת הפקדה שסכומה אינו עולה על 5,000 שקלים חדשים.

(ב) לא יפרסם אדם פרסומת ולא ינקוט דרך שיווק אחרת אם הפרסומת או דרך השיווק כאמור עלולות להטעות קטין, לנצל את גילו, את תמימותו או את חוסר ניסיונו.

46. (א) מוסד לגמילות חסדים חייב לגלות ללקוח כל פרט מהותי לגבי תוכנו, היקפו, תנאיו ומחירו של שירות שהוא נותן והסיכונים הכרוכים בו ואת דבר האפשרות לבטל עסקה, ככל שישנה, התנאים לביטולה ודרכי ביטולה.

(ב) השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע חובות שיחולו על מוסדות לגמילות חסדים, כולם או חלקם, לשם הבטחת גילוי נאות ללקוחות, ובין השאר חובות כמפורט להלן:

- (1) חובה לציין פרטים מסוימים בכל פרסום שלהם בדבר שירותיהם;
- (2) חובה לתת ללקוחותיהם, במועדים קבועים ובכל דרך שהיא, דוחות על השירותים הניתנים להם ולציין בהם פרטים מסוימים.

47. (א) מוסד לגמילות חסדים רשאי לתת שירותים בדרך של שטר חוב כמשמעותו בפקודת השטרות¹⁷, ואולם אם המוסד לגמילות חסדים בחר לכרות חוזה עם לקוח, הוא ייתן ללקוח הזדמנות סבירה לעיין בו וימסור לו עותק לאחר החתימה, ככל שיידרש.

(ב) השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות פרטים שיש לכלול בחוזה בכתב, וכן רשאי הוא לקבוע את סמכותו של המפקח לתת הוראות בדבר תוכנו של חוזה למתן שירותים או מידע אחר המיועד ללקוח.

¹⁶ ס"ח התשכ"ב, עמ' 120.

¹⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 2, עמ' 12.

סימן ב': בירור תלונות הציבור

48. (א) המפקח יברר את תלונות הציבור שראה בהן ממש בדבר פעולה של מוסד לגמילות חסדים.

בירור תלונות הציבור

(ב) המפקח לא יברר תלונה בעניין שהחל בו דיון לפני בית משפט, בית דין או בורר, או שבית משפט, בית דין או בורר הכריע בו, אלא מטעמים מיוחדים שיירשמו, ואולם הוא רשאי לברר תלונה בעניין שבו הוגשה תובענה לפני בית משפט, בית דין או בורר אך טרם החל הדיון בה.

(ג) על אף האמור בסעיף 4(8) לחוק החוזים האחידים, התשמ"ג-1982¹⁸, קביעה בהסכם ולפיה כל סכסוך יידון לפי דין תורה לא תיחשב תנאי מקפח בחוזה אחיד.

49. (א) בירור תלונה יהיה בדרך שתיראה למפקח, והוא לא יהיה קשור להוראות שבסדרי הדין או בדיני ראיות; לשם בירור תלונה כאמור, רשאי המפקח לדרוש כל ידיעה או מסמך כאמור בסעיף 65(א)(2).

דרכי הבירור

(ב) המפקח יביא את התלונה לידיעת מי שהתלונה עליו וייתן לו הזדמנות סבירה להשיב עליה.

50. (א) מצא המפקח שהתלונה היתה מוצדקת, יודיע על כך למתלונן ולמי שהתלונה עליו; המפקח רשאי לפרש בתשובתו את תמצית ממצאיו ורשאי הוא להורות למי שהתלונה עליו לתקן ליקוי שהעלה הבירור, בין למקרה שעליו התלונה ובין בדרך כלל, בדרך ובמועד שהורה.

תוצאות הבירור

(ב) מצא המפקח שהתלונה אינה מוצדקת, או שאינה ראויה לבירור, יודיע על כך למתלונן ולמי שהתלונה עליו, ורשאי הוא לפרש בתשובתו את תמצית ממצאיו.

(ג) העלה הבירור חשד שנעברה עבירה פלילית, יביא המפקח את העניין לידיעת היועץ המשפטי לממשלה.

פרק ט': שמירה על יכולת לקיים התחייבויות ועל ניהול תקין

51. (א) סבר המפקח כי מוסד לגמילות חסדים עשה בעסקיו בדרך הפוגעת או העלולה לפגוע ביכולתו לקיים את התחייבויותיו או בניהולם התקין של עסקיו, ישלח למוסד לגמילות חסדים הודעה בכתב ובה יפרט את הפגמים, ידרוש את תיקונם או מניעת פגיעתם בתוך תקופה שיקבע בהודעה, וייתן לו הזדמנות להגיש בתוך אותה תקופה, או בתוך תקופה קצרה מזו, כפי שיקבע בהודעה, את הערותיו והשגותיו לגבי הפגמים או הדרישות לתיקונם.

הודעה על פגמים

(ב) הגיש מוסד לגמילות חסדים הערות והשגות כאמור בסעיף קטן (א), יחליט בהן המפקח סמוך ככל האפשר לאחר שקיבל אותן ויודיע על החלטתו למוסד לגמילות חסדים, ואם דרש את תיקונם של הפגמים או מניעת פגיעתם – יקבע בהחלטתו את התקופה שבה על המוסד לגמילות חסדים לעשות כאמור.

52. סבר המפקח, לאחר תום התקופה שקבע בהודעתו לפי סעיף 51, כי מוסד לגמילות חסדים לא תיקן את הפגמים שעליהם הודיע לו לפי הסעיף האמור או לא מנע את פגיעתם, או היה סבור, לאחר שנתן למוסד לגמילות חסדים הזדמנות להשמיע או להגיש את הערותיו והשגותיו, שיש צורך לנקוט אמצעים כדי למנוע מהמוסד לגמילות חסדים שלא לקיים את התחייבויותיו או לפגוע בלקוחותיו או במחזיקים באמצעי שליטה בו, רשאי הוא, לאחר התייעצות עם הוועדה, להורות למוסד לגמילות חסדים שיימנע מסוגי פעולות שפורשו באותה הוראה.

אמצעים למניעת פגיעה

¹⁸ ס"ח התשמ"ג, עמ' 8.

53. סמכויות לשמירה על ניהול תקין (א) סבר המפקח, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, כי מוסד לגמילות חסדים או נושא משרה בו נוהג בדרך הפוגעת או העלולה לפגוע פגיעה משמעותית בניהול התקין של עסקיו, או לפגוע ביכולתו לקיים את התחייבויותיו, רשאי הוא, לאחר שניתנה למוסד לגמילות חסדים הזדמנות סבירה להשמיע או להגיש את טענותיו לפני המפקח או לפני מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו, לתת למוסד לגמילות חסדים כל הוראה מן ההוראות המפורטות בסעיף 52, ורשאי הוא, באישור השר –
- (1) להתלות או להגביל את סמכותו של נושא משרה או עובד אחר של המוסד לגמילות חסדים;
- (2) להשעות נושא משרה במוסד לגמילות חסדים לתקופה שיורה, או להעבירו מתפקידו, לאחר שניתנה לו הזדמנות לטעון את טענותיו לפני המפקח או מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו;
- (3) לעניין מוסד לגמילות חסדים שהוא תאגיד – למנות מפקח מיוחד למוסד לגמילות חסדים שיפקח על הנהלתו כאמור בסעיף 55;
- (4) לעניין מוסד לגמילות חסדים שהוא תאגיד – למנות מנהל מורשה שינהל את עסקי המוסד לגמילות חסדים כאמור בסעיף 56; מינוי כאמור ייעשה לאחר התייעצות עם הרשם.
- (ב) סבר המפקח כי בנסיבות העניין טובת הציבור מחייבת עשיית פעולה לפי סעיף קטן (א) בלא דיחוי, רשאי הוא, באישור השר, לפעול מיד, ובלבד שיביא את העניין לפני הוועדה המייעצת סמוך ככל האפשר לאחר הפעולה, וייתן למוסד לגמילות חסדים הזדמנות סבירה לטעון את טענותיו.
54. פעולה כלפי צד אחר בניגוד להוראות שניתנו לפי סעיף 52 או 53, שעשה מוסד לגמילות חסדים או מי שסמכותו לעשות את הפעולה הותלתה או הוגבלה או מי שהושעה או שהועבר מתפקידו על פי הוראה כאמור – לא תהיה בטלה מטעם זה בלבד.
55. (א) מפקח מיוחד שהתמנה לפי סעיף 53 יפקח על פעולות הדירקטוריון של המוסד לגמילות חסדים ועל הנהלת עסקיו לפי הוראות שיקבל מאת המפקח.
- (ב) המפקח רשאי להתיר למפקח המיוחד להעסיק בני אדם אחרים לשם מילוי תפקידיו.
- (ג) על מינוי מפקח מיוחד יחולו הוראות סעיף 345כד(א), (ד), (ה) ו-(ו) לחוק החברות, בשינויים המחויבים.
- (ד) המפקח רשאי להורות למוסד לגמילות חסדים לשלם למפקח המיוחד ולבני אדם שיעסיק שכר והוצאות סבירים כפי שיורה המפקח, ואם היו המפקח המיוחד או בני האדם שהעסיק עובדי המדינה, רשאי המפקח להורות כי השכר ישולם לאוצר המדינה.
56. (א) מנהל מורשה שהתמנה לפי סעיף 53(א)4 ינהל את עסקי המוסד לגמילות חסדים לפי הוראות שיקבל מאת המפקח.
- (ב) בלי לפגוע בהוראות סעיף קטן (א), למנהל המורשה יהיו כל הסמכויות והתפקידים שיש לנושא משרה במוסד לגמילות חסדים, לדירקטוריון שלו, לוועדות הדירקטוריון שלו ולדירקטורים שלו, על פי מסמכי ההתאגדות של המוסד לגמילות חסדים וההחלטות שהתקבלו בו כדיון; כל עוד ממלא מנהל מורשה את תפקידו לא ימלאו הדירקטוריון, ועדותיו וחבריו את תפקידיהם ולא ישתמשו בסמכויותיהם.

(ג) המנהל המורשה מוסמן, באישור המפקח שיינתן לאחר התייעצות עם רשם העמותות, להעביר את נכסיו והתחייבויותיו של המוסד לגמילות חסדים, כולם או חלקם, למוסד לגמילות חסדים אחר, שהסכים לכך.

(ד) (1) המנהל המורשה רשאי, באישור המפקח, להורות כי בתוך תקופה שלא תעלה על עשרה ימים מיום מינויו לפי סעיף 53(א)(4) לא יקיים המוסד לגמילות חסדים התחייבויות שמועד קיומן חל באותה תקופה או קודם לכן.

(2) המפקח רשאי להאריך את התקופה האמורה בפסקה (1) בעשרה ימים נוספים אם הודיע כאמור בסעיף קטן (ה) על כוונתו לבטל את רישיונו של המוסד לגמילות חסדים, ועדיין לא חלפה התקופה שבה רשאי הדירקטוריון להגיש את טענותיו, או לא נתן בית המשפט צו לפירוק בעל הרישיון או לכינוס נכסיו.

(3) המנהל המורשה יביא לידיעת הציבור כל הוראה שניתנה לפי פסקאות (1) או (2) סמוך ככל האפשר לאחר נתינתה.

(4) המוסד לגמילות חסדים, המנהל המורשה או המפקח לא יישאו בכל אחריות בשל מתן הוראה לפי סעיף קטן זה או בשל אי-מילוי התחייבות לפיה.

(ה) ביקש המפקח לבטל את רישיונו של המוסד לגמילות חסדים שמונה לו מנהל מורשה, ייתן לדירקטוריון של המוסד לגמילות חסדים הזדמנות סבירה להגיש או להשמיע את טענותיו לפניו.

(ו) המפקח רשאי להורות למוסד לגמילות חסדים לשלם למנהל המורשה שכר והוצאות כפי שיקבע המפקח, ואם היה המנהל המורשה עובד המדינה, רשאי המפקח להורות כי השכר ישולם לאוצר המדינה.

מסירת מסמכים וידיעות למפקח המיוחד ולמנהל המורשה

57. מונה מפקח מיוחד או מנהל מורשה לפי הוראות סעיף 53, יהיה כל נושא משרה במוסד לגמילות חסדים, בין שניתנה לגביו לפי הסעיף האמור הוראת התליה או הגבלת סמכות או הוראת השעיה או שהועבר מתפקידו ובין שלא, וכן כל אדם אחר המועסק אצל המוסד לגמילות חסדים, חייבים, לפי דרישת המפקח המיוחד או המנהל המורשה, למסור לו או לשלוחיו את הידיעות, הפנקסים, המסמכים או כל תעודה אחרת שלדעת הדורש יש בהם כדי להבטיח או להקל את ביצוע תפקידיו של המפקח המיוחד או המנהל המורשה.

סייג להחלטות האסיפה

58. החלטה של אסיפת בעלי אמצעי שליטה במוסד לגמילות חסדים, שאינה מתיישבת עם האמור בפרק זה או עם פעולה שנעשתה או הוראה שניתנה על פיו, לא יהיה לה תוקף.

פרק ו': חיסול עסקיו של מוסד לגמילות חסדים

הודעה על חיסול עסקים

59. מוסד לגמילות חסדים שהחליט על פירוקו מרצון או על חיסול עסקיו, דרך כלל או בתחום עיסוק מסוים, שנפתחו נגדו הליכי פירוק או פשיטת רגל או שלא עסק במתן שירותים במשך שנתיים רצופות, יודיע על כך למפקח בתוך שבעה ימים.

חיסול מרצון

60. החליט מוסד לגמילות חסדים על פירוקו או על חיסול עסקיו, דרך כלל או בתחום עיסוק מסוים, רשאי המפקח, אם ראה צורך בכך כדי להבטיח את ענייני לקוחותיו של מוסד לגמילות חסדים –

(1) להורות למוסד לגמילות חסדים לפעול בדרך מסוימת בחיסול העסקים;

(2) לפנות לבית המשפט בבקשה למתן צו שהפירוק יהיה בידי בית המשפט או בפיקוחו.

61. (א) מוסד לגמילות חסדים שרישיונו בוטל יחסל את עסקיו בישראל בתחום העיסוק שהרישיון לגביו בוטל.

(ב) המפקח רשאי, אם ראה צורך בכך כדי להבטיח את ענייני לקוחותיו של מוסד לגמילות חסדים שרישיונו בוטל, להורות לו לפעול בדרך מסוימת בחיסול העסקים.

(ג) לא חיסל מוסד לגמילות חסדים שרישיונו בוטל את עסקיו בתוך זמן סביר רשאי בית המשפט, לבקשת המפקח, למנות כונס נכסים לרכושו, כולו או חלקו, או לצוות על פירוקו.

פרק י"א: סמכויות פיקוח, אכיפה ובירור מינהלי

הגדרות – פרק י"א 62. בפרק זה –

"חפץ" – כהגדרתו בפקודת מעצר וחיפוש;

"מסמך" – לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995¹⁹;

"פקודת מעצר וחיפוש" – פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969²⁰.

63. מסירת ידיעות ומסמכים
המפקח או מי שהוא הסמיך לכך רשאי לדרוש מכל מוסד לגמילות חסדים ומכל נושא משרה בו למסור לו כל ידיעה ומסמך הנוגעים לעסקיו ולהראות לו או לנציגיו כל פנקס, חשבון, תעודה או מסמך אחר שברשותו הנוגעים לעסקיו.

64. מוסמכי פיקוח
(א) המפקח יסמיך מבין עובדי משרדו פקחים לשם הפעלת הסמכויות לפי סעיפים 65 ו-66 (בפרק זה – מוסמכי פיקוח).

(ב) לא יוסמך אדם כמוסמך פיקוח לפי הוראות סעיף קטן (א), אלא אם כן מתקיימים בו כל אלה:

(1) משטרת ישראל הודיעה, בתוך שלושה חודשים מפנייתו של המפקח אליה, כי היא אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי סעיפים 65 ו-66, כפי שקבע השר בהסכמת השר לביטחון הפנים;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, כפי שהורה השר בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים.

65. (א) לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי חוק זה רשאי המפקח או מוסמך פיקוח –

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך הנוגעים לעסקי אדם שחוק זה חל עליו, או הנוגעים להפרה לפי חוק זה;

(3) להיכנס למקום שיש לו יסוד להניח כי פועל בו מוסד לגמילות חסדים, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים בלבד, אלא על פי צו של בית משפט.

(ב) התעורר חשד לביצוע עבירה לפי חוק זה לעניין עיסוק במתן שירותי פיקודן ואשראי בלא ריבית, כהגדרתם בפרק א', רשאי המפקח או מוסמך פיקוח לתפוס כל חפץ הקשור לעבירה כאמור; על תפיסה לפי פסקה זו יחולו הוראות הפרק הרביעי לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחויבים.

¹⁹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

²⁰ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

66. (א) היה למפקח יסוד סביר להניח כי אדם ביצע הפרה של הוראה מההוראות לפי חוק זה החלה לגביו (בסעיף זה – מפר והפרה, בהתאמה), רשאי המפקח, מנימוקים שיירשמו, להתיר למוסמך פיקוח, נוסף על הסמכויות האמורות בסעיף 65 –

- (1) לבקש משופט של בית משפט השלום לתת צו לאדם, שלפי ההנחה נמצא בחזקתו או ברשותו חפץ או מסמך הדרוש לצורך בירור ההפרה, להציג למוסמך פיקוח את החפץ או את המסמך או להמציאו, בשעה, במקום ובאופן הנקובים בצו;
- (2) לזמן את המפר ולשאול אותו שאלות בקשר לאותה הפרה; זימון לפי פסקה זו ייעשה למועד סביר ולמקום שיתואם עם המפר.
- (ב) לא יינתן צו לפי סעיף קטן (א)(1) אלא אם כן התקיים אחד מאלה:

- (1) האדם שלגביו ניתן הצו נדרש על ידי מוסמך הפיקוח להציג לו את החפץ או המסמך, ולא הציגו;
- (2) דרישה כאמור בפסקה (1) עלולה לפגוע בבירור ההפרה בשל חשש להעלמת ראיה או לפגיעה בה.

(ג) זומן המפר לפי סעיף קטן (א)(2), יודיע מוסמך הפיקוח למפר שזומן, לפני תחילת התשאול, מהם המעשים שביחס להפרתם יישאל; המפר שזומן ישיב לשאלות שנשאל, ותשובותיו לא ישמשו כראיה בהליכים פליליים ובהליכים אזרחיים נגדו.

67. המפקח או מוסמך פיקוח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי סעיפים 65 ו-66 אלא בעת מילוי תפקידו ואם הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו וכן יש בידו תעודה המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג לפי דרישה; תעודה כאמור של מוסמך פיקוח, תהיה חתומה בידי המפקח.

68. (א) היה למפקח יסוד סביר להניח כי אדם שאינו בעל רישיון למתן שירותי פיקודן ואשראי בלא ריבית עוסק או עומד לעסוק במתן שירותים אלה, רשאי הוא לצוות על אותו אדם, בכתב, להפסיק את העיסוק כאמור או להימנע ממנו, לפי העניין.

(ב) המפקח לא יצווה כאמור בסעיף קטן (א) אלא לאחר שקיבל את אישור בית משפט השלום לכך, ובהתקיים אחד מאלה:

- (1) המפקח דרש מאותו אדם להפסיק את העיסוק או להימנע ממנו, בתוך תקופה שהורה בדרישה, ואותו אדם לא עשה כן;
- (2) טובת הציבור מחייבת לצוות על הפסקת העיסוק או הימנעות ממנו, בלא דיחוי.

(ג) המפקח יפרסם באתר האינטרנט שלו את נוסח הצו, סמוך לאחר שניתן; הוגשה בקשה לביטול הצו לפי סעיף קטן (ד), יפרסם המפקח גם את דבר הבקשה.

(ד) הרואה את עצמו נפגע מצו שהוצא לפי סעיף זה רשאי להגיש לבית משפט השלום בקשה לביטולו בתוך 30 ימים מיום מתן הצו.

פרק י"ב: עיצום כספי

סימן א': הטלת עיצום כספי

69. בפרק זה –
"הסכום הבסיסי" –

(1) לעניין מוסד לגמילות חסדים שהוא תאגיד –

(א) אם הוא בעל רישיון בסיסי – 5,000 שקלים חדשים;

- (ב) אם הוא בעל רישיון מורחב – 20,000 שקלים חדשים.
- (2) לעניין בעל עניין במוסד לגמילות חסדים שהוא תאגיד – 8,000 שקלים חדשים;
- (3) לעניין נושא משרה במוסד לגמילות חסדים – 5,000 שקלים חדשים;
- (4) לעניין מוסד לגמילות חסדים שהוא יחיד – 5,000 שקלים חדשים;
- “מוסד לגמילות חסדים” – בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית, לרבות מי שרישיונו בוטל וחלות עליו הוראות סעיף 23(א).
70. (א) מי שהפר הוראה מההוראות לפי חוק זה כמפורט להלן, רשאי המפקח להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 8,000 שקלים חדשים ליחיד, ואם הוא תאגיד – 40,000 שקלים חדשים:
- (1) יחיד וכן עמותה או חברה לתועלת הציבור שאינן תאגיד בנקאי, שעסקו במתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית, בהיקף פעילות העולה על היקף פעילות מזערי אך אינו עולה על היקף פעילות בנקאי, בלא רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית, בניגוד להוראות סעיף 13(א);
- (2) מי ששלט במוסד לגמילות חסדים שהוא תאגיד או היה בעל עניין במתן שירותים כאמור, בלא היתר מאת המפקח, בניגוד להוראות סעיף 25.
- (ב) מי שהפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי המפקח להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום הבסיסי:
- (1) מי שהפר הוראה מההוראות המפקח שניתנו לפי סעיף 4;
- (2) מוסד לגמילות חסדים שהפר תנאי מתנאי רישיונו, בניגוד להוראות סעיף 13(א);
- (3) מוסד לגמילות חסדים שלא הודיע למפקח על שינוי שחל בפרט מן הפרטים שמסר לו או על כך שהוגש נגדו כתב אישום, בניגוד להוראות סעיף 22;
- (4) מי שפעל בניגוד לתנאים שנקבעו בהיתר שקיבל, לפי הוראות סעיף 25;
- (5) מחזיק אמצעי שליטה במוסד לגמילות חסדים מכוח העברה על פי דין שלא מילא אחר הוראת המפקח שניתנה לפי סעיף 28(ב) או (ג);
- (6) מחזיק אמצעי שליטה במוסד לגמילות חסדים שהוא תאגיד שלא מסר דיווח בהתאם להוראות לפי סעיף 29;
- (7) מוסד לגמילות חסדים שמינה נושא משרה או לא הפסיק את כהונתו, בניגוד להוראות סעיף 30;
- (8) נושא משרה במוסד לגמילות חסדים שכהן בניגוד להוראות סעיף 30;
- (9) מוסד לגמילות חסדים שבדירקטוריון שלו מכהנים פחות משלושה חברים, בניגוד להוראות סעיף 32(א);
- (10) מוסד לגמילות חסדים או דירקטור שהפר הוראה מההוראות שהורה המפקח לפי סעיף 32(ב);
- (11) מוסד לגמילות חסדים בעל רישיון מורחב שלא מינה רואה חשבון מבקר בניגוד להוראות סעיף 33(א), שלא מסר למפקח הודעה על הכוונה למנות רואה חשבון מבקר בהתאם להוראות סעיף 33(ב), או שמינה רואה חשבון מבקר או לא הפסיק את כהונתו, בניגוד להוראות המפקח שניתנו לפי סעיף 33(ב) או (ג) כפי שהוחלו בסעיף 33(ב);

- (12) רואה חשבון מבקר שלא מסר הודעה על הפרה לנושא משרה אחראי לפי סעיף 35 או למפקח, בניגוד להוראות סעיף 33(ג);
- (13) מוסד לגמילות חסדים שמינה נושא משרה או לא הפסיק את כהונתו, בניגוד להוראות סעיף 34(א), וכן נושא משרה במוסד לגמילות חסדים שכיהן בניגוד להוראות הסעיף האמור;
- (14) מוסד לגמילות חסדים, נושא משרה במוסד לגמילות חסדים או בעל תפקיד אחר שהפר הוראה מההוראות שקבע השר לפי סעיף 34(ב);
- (15) נושא משרה אחראי לפי סעיף 35, שלא קבע כללים ונהלים או לא מינה אחראי להטמעתם ולפיקוח על קיומם, בניגוד להוראות סעיף 35;
- (16) מוסד לגמילות חסדים שהפר הוראה מההוראות המפקח שניתנה לפי סעיף 37;
- (17) מוסד לגמילות חסדים שהוא תאגיד, שעסק בעיסוק שאינו כאמור בסעיף 38;
- (18) מוסד לגמילות חסדים ששלט בתאגיד, או היה בעל עניין בו, בלא אישור מאת המפקח, בניגוד להוראות סעיף 39;
- (19) מוסד לגמילות חסדים שלא הגיש דוח או הודעה בהתאם להוראות לפי סעיף 40;
- (20) מוסד לגמילות חסדים שהוא תאגיד בעל רישיון מורחב, שלא כלל בפרוטוקול האסיפה הכללית את הפרטים הדרושים, בניגוד להוראות סעיף 41(א);
- (21) מי שנבחר או הצביע באסיפה כללית של מוסד לגמילות חסדים שהוא תאגיד ולא מסר למפקח פרטים, לפי דרישתו, בניגוד להוראות סעיף 41(ב);
- (22) מוסד לגמילות חסדים שעשה דבר העלול להטעות לקוח בעניין מהותי בעסקה, בניגוד להוראות סעיף 42;
- (23) פרסם פרסומת מטעה בניגוד להוראות סעיף 43(ב);
- (24) מוסד לגמילות חסדים שהפעיל השפעה בלתי הוגנת בניגוד להוראות סעיף 44(ב), למעט פסקה (6) שבו;
- (25) מוסד לגמילות חסדים שהתקשר בעסקה של הפקדה עם קטין בניגוד להוראות סעיף 45(א);
- (26) מוסד לגמילות חסדים שפרסם פרסומת המכוונת לקטינים בניגוד להוראות סעיף 45(ב);
- (27) מוסד לגמילות חסדים שלא גילה ללקוח פרט מהותי לפי הוראות סעיף 46(א), או הפר חובה לעניין גילוי נאות שנקבעה לפי הוראות סעיף 46(ב);
- (28) מוסד לגמילות חסדים שכרת חוזה בכתב ולא נתן ללקוח הזדמנות סבירה לעיין בחוזה, או לא מסר לו עותק כאמור בסעיף 47(א), או שלא ציין בו את הפרטים הנדרשים, בניגוד להוראות שנקבעו לפי סעיף 47(ב);
- (29) מוסד לגמילות חסדים שלא תיקן ליקוי בהתאם להוראות המפקח, בניגוד להוראות סעיף 50(א);
- (30) מוסד לגמילות חסדים שלא תיקן פגמים או מנע את פגיעתם, בהתאם להוראות המפקח שניתנה לפי סעיף 51;
- (31) מוסד לגמילות חסדים שלא מסר הודעה על חיסול עסקיו כאמור בסעיף 59;

- (32) מי שלא מסר ידיעה או מסמך למפקח או למי שהוא הסמיכו לכך, לפי דרישתו, בניגוד להוראות סעיף 63;
- (33) מי שלא מסר למפקח או למוסמך פיקוח ידיעה או מסמך לפי דרישתו שניתנה לפי סעיף 65(א)(2);
- (34) מוסד לגמילות חסדים שלא שמר מסמכים בהתאם להוראות המפקח שניתנו לפי סעיף 95.
- (ג) מי שהפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי המפקח להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בשיעור של כפל הסכום הבסיסי:
- (1) מוסד לגמילות חסדים שעסק במתן שירותי פיקודן ואשראי בלא ריבית בהיקף פעילות נרחב בלא רישיון מורחב, בניגוד להוראות סעיף 13(ב) או (ג);
- (2) מי שרישיונו בוטל והפר הוראה מההוראות המפקח שניתנה לפי סעיף 23;
- (3) מוסד לגמילות חסדים שההון העצמי שלו נמוך מההון העצמי המזערי או אינו חופשי משעבוד או מעיקול, בניגוד להוראות סעיף 36;
- (4) מוסד לגמילות חסדים או נושא משרה במוסד לגמילות חסדים שהוא תאגיד, שלא פעל בהתאם להוראות המפקח שניתנו לפי סעיפים 52 או 53;
- (5) מוסד לגמילות חסדים או נושא משרה במוסד לגמילות חסדים, שלא מסר למפקח המיוחד או למנהל המורשה ידיעה או מסמך שנדרש למסרם, בניגוד להוראות סעיף 57;
- (6) מי שהפר הוראה מההוראות המפקח שניתנה לפי סעיפים 60 או 61(ב);
- (ד) על אף האמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) –
- (1) לא יוטל עיצום כספי על עובד זוטר; בסעיף קטן זה, "עובד זוטר" – עובד שכיר במוסד לגמילות חסדים, שאינו נושא משרה במוסד לגמילות חסדים ואין עובדים הכפופים לו, למעט יחיד בעל רישיון לפי חוק זה;
- (2) לא יוטל עיצום כספי על עובד שכיר במוסד לגמילות חסדים שאינו נושא משרה במוסד לגמילות חסדים ואינו עובד זוטר בו, אם במעשה המהווה את ההפרה לא חרג מנהלים של המוסד לגמילות חסדים או מהוראה של הממונה עליו.
71. (א) נוכח המפקח כי נושא משרה במוסד לגמילות חסדים שהוא תאגיד הפר הוראה שבשלה ניתן להטיל עליו עיצום כספי כאמור בסעיף 70(ב) או (ג) או שמוסד לגמילות חסדים הפר הוראה כאמור בסעיף 70(ב)(13), ידרוש ממנו, בטרם יטיל עליו עיצום כספי כאמור, לתקן את ההפרה, ויתרה בו, בכתב, כי אם לא תתוקן ההפרה בתוך 45 ימים ממועד מסירת ההודעה לפי סעיף קטן זה תימסר לו הודעה על כוונת חיוב לפי סעיף 72; הודעה לפי סעיף זה תימסר בדואר רשום עם אישור מסירה.
- (ב) לא תיקן נושא המשרה או המוסד לגמילות חסדים את ההפרה כאמור בסעיף קטן (א), רשאי המפקח להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה.
72. (א) היה למפקח יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה כאמור בסעיף 70 (בפרק זה – המפר), ובכוונתו להטיל עליו עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור למפר הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה – הודעה על כוונת חיוב); הודעה לפי סעיף זה תימסר בדואר רשום עם אישור מסירה.
- (ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין המפקח, בין השאר, את אלה:

דרישה לתיקון הפרה מנושא משרה או בקשר לניגוד עניינים

הודעה על כוונת חיוב

(1) המעשה או המחולל (בפרק זה – המעשה) המהווה את ההפרה;

(2) סכום העיצום הכספי, והתקופה לתשלומו;

(3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני המפקח או מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו לעניין זה, בהתאם להוראות סעיף 73;

(4) סמכות להוסיף על סכום העיצום הכספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 75, והמועד שממנו יראו הפרה כהפרה נמשכת לעניין הסעיף האמור.

(ג) מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב זכאי לקבל לידיו את כל המידע הנוגע להפרה שלדעת המפקח נחוץ לשם קבלת החלטה לפי סעיף 74 ואין מניעה לגלותו על פי כל דין; מידע כאמור יועמד לרשות המפר אצל המפקח ממועד מסירת ההודעה כאמור.

73. (א) מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 72 רשאי לטעון את טענותיו, בכתב או בעל פה, לפני המפקח או לפני מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו לעניין זה, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 60 ימים ממועד מסירת ההודעה, ורשאי המפקח להאריך את התקופה האמורה בתקופה נוספת שלא תעלה על 30 ימים.

(ב) במהלך הדיון בהפרה ינוהל פרוטוקול שישקף את הנאמר והמתרחש בדיון, והנוגע להליך; המפר זכאי לקבל בתום הדיון או סמוך לאחר מכן עותק של הפרוטוקול.

74. (א) המפקח יחליט, לאחר ששקל את הטענות שנטענו לפי סעיף 73, אם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 76.

החלטת המפקח ודרישת תשלום

(ב) החליט המפקח לפי סעיף קטן (א) –

(1) להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו דרישה, בכתב, לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה – דרישת תשלום), שבה יציין, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן ואת התקופה לתשלומו;

(2) שלא להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו הודעה על כך, בכתב.

(ג) בדרישת התשלום או בהודעה, לפי סעיף קטן (ב), יפרט המפקח את נימוקי החלטתו.

(ד) לא טען המפר את טענותיו לפי הוראות סעיף 73, בתוך התקופה האמורה באותו סעיף, יראו את ההודעה על כוונת חיוב, בתום אותה תקופה, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.

75. (א) בהפרה נמשכת ייוסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, החלק החמישיים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.

הפרה נמשכת והפרה חוזרת

(ב) בהפרה חוזרת ייוסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה כאמור בסעיף 70, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.

76. (א) המפקח אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בפרק זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).

סכומים מופחתיים

(ב) השה בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בפרק זה, ובשיעורים שיקבע.

77. (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני המפקח או מי שהוא הסמיך לכך בהתאם להוראות סעיף 74(ד) – ביום מסירת ההודעה על כוונת חיוב; הוגש ערעור לבית משפט לפי סעיף 87 ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי המפקח או בית המשפט – יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום החלטתה בערעור.
- (ב) סכומי העיצום הכספי הקבועים בסעיפים 69 ו-70 יתעדכנו ב-1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור שינוי המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ב-1 בינואר של השנה הקודמת; הסכומים האמורים יעוגלו לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- (ג) המפקח יפרסם ברשומות הודעה על סכומי העיצום הכספי המעודכנים לפי סעיף קטן (ב).
78. המפר ישלם את העיצום הכספי בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 74.
79. לא שילם המפר עיצום כספי במועד, ייוספו על העיצום הכספי, לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961²¹ (בפרק זה – הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלומו.
80. עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו יחולו הוראות חוק המרכז לגביית קנסות אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995²².

סימן ב': התחייבות להימנע מהפרה

81. היה למפקח יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי פרק זה כאמור בסעיף 70, והתקימו נסיבות שקבע המפקח, בנהלים, באישור היועץ המשפטי לממשלה, רשאי הוא להמציא למפר, במקום הודעה על כוונת חיוב, הודעה שלפיה באפשרותו להגיש למפקח כתב התחייבות ועירובן לפי הוראות סימן זה, במקום שיוטל עליו עיצום כספי לפי הוראות סימן א'; בסעיף זה, "היועץ המשפטי לממשלה" – לרבות משנה ליועץ המשפטי לממשלה שהוא הסמיכו לעניין זה.
82. (א) בכתב ההתחייבות יתחייב המפר להפסיק את הפרת ההוראה כאמור בסעיף 81, ולהימנע מהפרה נוספת של אותה הוראה, בתוך תקופה שיקבע המפקח ושתחילתה ביום מסירת כתב ההתחייבות, ובלבד שהתקופה האמורה לא תעלה על שנתיים (בפרק זה – תקופת ההתחייבות).
- (ב) המפקח רשאי לקבוע בכתב ההתחייבות תנאים נוספים שעל המפר להתחייב ולעמוד בהם בתקופת ההתחייבות במטרה להקטין את הנוק שנגרם מההפרה או למנוע את הישנותה.
- (ג) נוסף על כתב ההתחייבות, יפקיד המפר בידי המפקח עירובן בסכום העיצום הכספי שהמפקח היה רשאי להטיל על המפר בשל אותה הפרה, בהתחשב בקיומם של מקרים, נסיבות ושיקולים שנקבעו לפי סעיף 76(ב).
83. הגיש המפר למפקח כתב התחייבות ועירובן לפי סימן זה, בתוך 30 ימים מיום מסירת ההודעה כאמור בסעיף 81, לא יוטל עליו עיצום כספי בשל אותה הפרה; לא הגיש המפר למפקח כתב התחייבות ועירובן בתוך התקופה האמורה, ימציא לו המפקח הודעה על כוונת חיוב בשל אותה הפרה, לפי סעיף 72.

²¹ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

²² ס"ח התשנ"ה, עמ' 170.

84. (א) הגיש המפר כתב התחייבות ועירבון לפי סימן זה והפר תנאי מתנאי ההתחייבות, הפרת ההתחייבות כמפורט בפסקאות שלהלן, יחולו ההוראות המפורטות באותן פסקאות, לפי העניין:
- (1) המשיך המפר, במהלך תקופת ההתחייבות, להפר את ההוראה שבשל הפרתה נתן את כתב ההתחייבות – יחלט המפקח את העירבון וימציא למפר דרישת תשלום בשל ההפרה הנמשכת כאמור בסעיף 75(א);
- (2) חזר המפר והפר, במהלך תקופת ההתחייבות, את ההוראה שבשל הפרתה נתן את כתב ההתחייבות – יראו את ההפרה הנוספת כאמור כהפרה חוזרת לעניין סעיף 75(ב), ויחולו הוראות אלה:
- (א) המפקח ימציא למפר הודעה על כוונת חיוב בשל ההפרה החוזרת;
- (ב) שלח המפקח דרישת תשלום בשל ההפרה החוזרת לפי הוראות סעיף 74(ב)(1) או שהמפר לא טען את טענותיו לפני המפקח לעניין אותה הפרה כאמור בסעיף 74(ד), יחלט המפקח את העירבון נוסף על הטלת העיצום הכספי בשל ההפרה החוזרת;
- (3) הפר המפר תנאי מהתנאים הנוספים שנקבעו בכתב ההתחייבות כאמור בסעיף 82(ב) – יחלט המפקח את העירבון, לאחר שנתן למפר הזדמנות לטעון את טענותיו, בכתב, לעניין זה.
- (ב) לעניין פרק זה יראו בחילוט העירבון לפי הוראות סעיף זה, כהטלת עיצום כספי על המפר בשל ההפרה שלגביה ניתן העירבון.
- (ג) הופר תנאי מתנאי ההתחייבות כאמור בסעיף זה, והפר המפר פעם נוספת את ההוראות שבשל הפרתה נתן את כתב ההתחייבות, לא יאפשר לו המפקח להגיש כתב התחייבות נוסף לפי הוראות סימן זה בשל אותה הפרה.
85. עמד המפר בתנאי כתב ההתחייבות שמסר לפי סימן זה, יוחזר לו, בתום תקופת ההתחייבות, העירבון שהפקיד; העירבון, למעט אם היה ערבות בנקאית, יוחזר בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום הפקדתו עד יום החזרתו.
- סימן ג': הוראות שונות**
86. על מעשה אחד המהווה הפרה של הוראה מההוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 70 ושל הוראה מההוראות לפי חוק אחר, לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד.
87. (א) על החלטה סופית של המפקח לפי פרק זה ניתן לערער לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום; ערעור כאמור יוגש בתוך 30 ימים מיום שנמסרה למפר הודעה על ההחלטה.
- (ב) אין בהגשת הערעור לפי סעיף קטן (א) כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי, אלא אם כן הסכים לכך המפקח או שבית המשפט הורה על כך.
- (ג) החליט בית המשפט לקבל ערעור שהוגש לפי סעיף קטן (א), לאחר ששולם העיצום הכספי או הופקד עירבון לפי הוראות פרק זה, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי או על החזרת העירבון, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת או יוחזר העירבון, לפי העניין, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומם או הפקדתם עד יום החזרתו.
88. (א) על אף האמור בכל דין ובלי לגרוע מהוראות סעיפים 262 עד 264 לחוק החברות –

איסור שיפוי
וביטוח

(1) אין לבטח, במישרין או בעקיפין, אדם מפני עיצום כספי שיוטל עליו לפי פרק זה, והתקשרות בחוזה לביטוח כאמור – בטלה;

(2) מוסד לגמילות חסדים שהוא תאגיד לא ישפה ולא ישלם, במישרין או בעקיפין, עיצום כספי שהוטל על אדם אחר לפי פרק זה, ובעל שליטה בתאגיד לא ישפה ולא ישלם, במישרין או בעקיפין, עיצום כספי שהוטל על התאגיד, על נושא משרה בו או על עובד בתאגיד, והוראה או התחייבות לתשלום או לשיפוי כאמור – בטלה.

(ב) (1) על אף האמור בסעיף קטן (א), ניתן לשפות או לבטח אדם בשל הוצאות שהוציא בקשר עם הטלת עיצום כספי בעניינו, לרבות הוצאות התדיינות סבירות ובכלל זה שכר טרחת עורך דין, ולרבות בדרך של שיפוי מראש.

(2) לא יהיה תוקף להתחייבות לשיפוי או לביטוח לפי פסקה (1) של נושא משרה בתאגיד, אלא אם כן נקבעה בתקנון התאגיד הוראה המתירה זאת.

89. הפרת הוראה זוהי כלפי כמה לקוחות המפקח רשאי לקבוע כי יראו מי שהפר הוראה זוהי כלפי כמה לקוחות, כמבצע הפרה אחת, אם ההפרה נעשתה בפרק זמן קצר, במעשה או במחדל אחד או בשל אותו גורם.

90. פרסום (א) הטיל המפקח עיצום כספי לפי פרק זה, ישקול אם לפרסם את הפרטים שלהלן באתר האינטרנט של המפקח, בדרך שתבטיח שקיפות לגבי הפעלת שיקול דעתו בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי:

(1) דבר הטלת העיצום הכספי;

(2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבות ההפרה;

(3) סכום העיצום הכספי שהוטל;

(4) אם הופחת העיצום הכספי – הנסיבות שבשלהן הופחת סכום העיצום הכספי ושיעורי ההפחתה;

(5) פרטים על המפה הנוגעים לעניין;

(6) שמו של המפר – אם הוא מוסד לגמילות חסדים.

(ב) הוגש ערעור לפי סעיף 87 יפרסם המפקח את דבר הגשת הערעור ואת תוצאותיו.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א)(6), המפקח רשאי לפרסם את שמו של מפר שהוא יחיד שאינו מוסד לגמילות חסדים, אם סבר שהדבר נחוץ לצורך אזהרת הציבור.

(ד) על אף האמור בסעיף זה, לא יפרסם המפקח פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998²⁵, וכן רשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה, שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.

(ה) פרסום כאמור בסעיף קטן (א) בעניין עיצום כספי שהוטל על תאגיד יהיה לתקופה של ארבע שנים, ובעניין עיצום כספי שהוטל על יחיד – לתקופה של שנתיים.

(ו) השר רשאי לקבוע דרכים נוספות לפרסום הפרטים האמורים בסעיף זה.

91. שמירת אחריות פלילית (א) תשלום עיצום כספי או מתן כתב התחייבות ועירובן לפי פרק זה לא יגרעו מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 70, המהווה עבירה.

²⁵ ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.

(ב) שלח המפקח למפר הודעה על כוונת חיוב או הודעה על האפשרות להגיש התחייבות ועירבון בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא יוגש נגדו כתב אישום בשל אותה הפרה, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות, המצדיקות זאת.

(ג) הוגש נגד אדם כתב אישום בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא ינקוט נגדו המפקח הליכים לפי פרק זה בשל אותה הפרה, ואם הוגש כתב אישום בנסיבות האמורות בסעיף קטן (ב) לאחר שהמפר שילם עיצום כספי או הפקיד עירבון, יוחזר לו הסכום ששולם או העירבון שהופקד בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, למעט אם היה ערבות בנקאית, מיום תשלום הסכום או יום הפקדת העירבון, עד יום החזרתו.

פרק י"ג: עונשין

92. (א) אלה דינם מאסר 18 חודשים או כפל הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, עונשין ואם נעברה העבירה בידי תאגיד – כפל הקנס האמור:

(1) יחיד וכן עמותה או חברה לתועלת הציבור שאינן תאגיד בנקאי, שעסקו במתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית, בהיקף פעילות העולה על היקף פעילות מזערי אך אינו עולה על היקף פעילות בנקאי, בלא רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית, בניגוד להוראות סעיף 13(א);

(2) מוסד לגמילות חסדים שעסק במתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית בהיקף פעילות נרחב בלא רישיון מורחב, בניגוד להוראות סעיף 13(ב) או (ג);

(3) מי ששלט במוסד לגמילות חסדים שהוא תאגיד או מי שהוא בעל עניין בו, בלא היתר מאת המפקח, בניגוד להוראות סעיף 25;

(4) מי שהעביר אמצעי שליטה במוסד לגמילות חסדים לאחר בידועו שהנעבר זקוק להיתר ואין בידו היתר, בניגוד להוראות סעיף 26.

(ב) אלה דינם מאסר שנה או כפל הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה בידי תאגיד – כפל הקנס האמור:

(1) מוסד לגמילות חסדים שעשה דבר העלול להטעות לקוח בעניין מהותי בעסקה, בניגוד להוראות סעיף 42;

(2) מוסד לגמילות חסדים שהתקשר בעסקה של הפקדה עם קטין, בניגוד להוראות סעיף 45(א);

(3) מי שכיהן כנושא משרה או כעובד אחר במוסד לגמילות חסדים אף שהותלתה או הוגבלה סמכותו של נושא המשרה או העובד כאמור, לפי הוראות סעיף 53, או כיהן כנושא משרה במוסד לגמילות חסדים אף שהושעה או הועבר מתפקידו לפי הוראות אותו סעיף.

(ג) אלה דינם מאסר שישה חודשים או הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה בידי תאגיד – כפל הקנס האמור:

(1) מוסד לגמילות חסדים שעשה דבר העלול לפגוע ביכולתו של לקוח לקבל החלטה אם להתקשר בעסקה עמו, באופן שיש בו שלילה של חופש ההתקשרות של הלקוח או פגיעה מהותית בחופש ההתקשרות שלו, בניגוד להוראות סעיף 44;

(2) מוסד לגמילות חסדים שלא גילה ללקוח פרט מהותי לפי הוראות סעיף 46(א), או הפר חובה לעניין גילוי נאות שנקבעה לפי הוראות סעיף 46(ב).

93. (א) נושא משרה במוסד לגמילות חסדים שהוא תאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה לפי סעיף 92 בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו – מחצית הקנס הקבוע ליחיד בשל אותה עבירה.
- (ב) נעברה עבירה לפי סעיף 92 בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, חוקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו האמורה בסעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח שעשה כל שניתן כדי למנוע את העבירה.
- (ג) בסעיף זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, או בעל תפקיד אחר האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה, ולענין עבירה לפי סעיף 92(א) עד (3) – גם דירקטור.

פרק י"ד: הוראות שונות

94. סודיות
המפקח, עובד הכפוף לו או מי שפועל מטעמו, וכן חבר הוועדה, לא יגלה מידע או מסמך שהגיע אליו תוך כדי מילוי תפקידו או במהלך עבודתו ולא יעשה בו כל שימוש אלא לשם מילוי תפקידו לפי חוק זה, לשם הליך פלילי או לפי צו בית משפט.
95. שמירת מסמכים
המפקח רשאי לתת הוראות לענין שמירת מסמכים בידי מוסד לגמילות חסדים ובכלל זה לענין אופן השמירה ותקופת השמירה, ורשאי הוא לתת הוראות כאמור דרך כלל או לסוגים מסוימים של מוסדות לגמילות חסדים.
96. פרסום נתוני עמלות
על אף האמור בסעיף 94, המפקח רשאי לפרסם נתונים בדבר סכומים ושיעורים של עמלות שגובים מוסדות לגמילות חסדים בעד סוגי שירותים, בדרך שתאפשר את השוואת העמלות.
97. (א) על אף האמור בסעיף 94 –
- (1) המפקח רשאי לגלות ידיעה או להראות מסמך לרשות המוסמכת כמשמעותה בסעיף 29 לחוק איסור הלבנת הון, לממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, לרשות ניירות ערך כמשמעותה בסעיף 2 לחוק ניירות ערך, לרשם, לבנק ישראל ולמפקח על הבנקים (בסעיף זה – הגוף הנעבר), ובלבד שנוכח כי הידיעה או המסמך מתבקשים לשם מילוי תפקידיו של הגוף הנעבר;
- (2) מצא המפקח כי מוסד לגמילות חסדים פועל בניגוד לסעיפים 21 ו-22 לחוק הבנקאות (רישוי), יודיע על כך למפקח על הבנקים;
- (3) מצא המפקח כי היקף הפעילות של מוסד לגמילות חסדים הוא היקף פעילות בנקאי כהגדרתו בסעיף 1, יודיע על כך למפקח על הבנקים.
- (ב) לא יגלה אדם ידיעה ולא יראה מסמך שנמסרו לו לפי הוראות סעיף זה.
98. הפעלת סמכות הרשם
סמכויות הרשם לפי כל דין יופעלו לגבי מוסדות לגמילות חסדים, לאחר שמיעת עמדת המפקח לענין זה. המפקח והרשם יקבעו נהלים לענין זה, בשים לב לכך שלא ייווצר כפל פיקוח ככל האפשר.
99. איסור העברה
רישיון או היתר שניתנו לפי חוק זה אינם ניתנים להעברה.
100. אישור המפקח למיזוג של מוסד לגמילות חסדים
מיזוג של מוסד לגמילות חסדים שהוא תאגיד, עם תאגיד אחר, טעון, נוסף על דרישות כל דין, גם הודעה למפקח.
101. הארכת מועדים
המפקח רשאי להאריך, לסוג מקרים או למקרה מסוים, כל מועד שנקבע בחוק זה או בתקנות לפיו, למעט מועד שנקבע בסעיפים 68(ד) ו-87(א).
102. ביצוע ותקנות
(א) השר ממונה על ביצועו של חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת הכספים של הכנסת, להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

(ב) השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת.

פרק ט"ו: תיקונים עקיפים

תיקון פקודת מס
הכנסה – הוראת
שעה – מס' 250

103. בפקודת מס הכנסה²⁴, אחרי סעיף 1135 יבוא:

(א) 1135ה. על אף האמור בסעיפים 10135 ו-196, בתקופה שמיום כ' באב התשע"ח (1 באוגוסט 2018) ועד יום תחילתו של חוק להסדרת מתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית על ידי מוסדות לגמילות חסדים, התשע"ט-2019 (בסעיף זה – חוק מוסדות לגמילות חסדים), יראו עמותה או חברה לתועלת הציבור שעיסוקה במתן אשראי שאינו נושא ריבית ליחיד או לאחר שעיסוקו במתן אשראי כאמור, כמוסד ציבורי כהגדרתו בסעיף 9(2) לעניין יישום הסכם בין-לאומי, הסכם לחילופי מידע, הסכם יישום או הסכם פטקא, אם נמסר למוסד הפיננסי המדווח אישור של רואה חשבון על הגשת דין וחשבון שנתי לרשות המסים לפי סעיף 9(2)(ב); לעניין זה, "ריבית" – כהגדרתה בסעיף 25א לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016.

(ב) דחה שר האוצר את תחילתו של חוק מוסדות לגמילות חסדים בהתאם לסעיף 109(ג) לאותו חוק, תוארך התקופה האמורה בסעיף קטן (א) בהתאמה."

"הוראות ליישום
הסכמים – הוראת
שעה

תיקון חוק
הבנקאות (רישוי)
– מס' 27

104. בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981²⁵, בסעיף 21, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) על אף הוראות סעיף קטן (א), יחיד, עמותה או חברה לתועלת הציבור שהם בעלי רישיון לפי חוק הסדרת מתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית על ידי מוסדות לגמילות חסדים, התשע"ט-2019, או מי שנותן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית ולא חלה לגביו חובת רישוי לפי החוק האמור, רשאים לעסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית אף אם אינם תאגיד בנקאי, ובלבד שהיקף פעילותם לא יעלה על היקף פעילות בנקאי כהגדרתו בחוק האמור."

תיקון חוק איסור
הלבנת הון –
מס' 31

105. בחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000²⁶ –

(1) בסעיף 1 –

(א) אחרי ההגדרה "חוק המאבק בטרור" יבוא:

"חוק מוסדות לגמילות חסדים" – חוק להסדרת מתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית על ידי מוסדות לגמילות חסדים, התשע"ט-2019";

(ב) אחרי ההגדרה "נותן שירותים פיננסיים" יבוא:

"מוסד לגמילות חסדים" – מוסד לגמילות חסדים כהגדרתו בחוק מוסדות לגמילות חסדים, וכן מי שעיסוקו בשירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית כהגדרתו בחוק האמור ואינו בעל רישיון לפי אותו חוק, ולמעט תאגיד בנקאי וכל גוף אחר המנוי בתוספת השלישית";

²⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשע"ח, עמ' 940.

²⁵ ס"ח התשמ"א, עמ' 232; התשע"ט, עמ' 249.

²⁶ ס"ח התש"ס, עמ' 293; התשע"ט, עמ' 48.

(2) בסעיף 7, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג1) על אף האמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), נקבעו בצו כאמור באותם סעיפים קטנים הוראות לעניין מוסד לגמילות חסדים, יחול ההסדר שנקבע כאמור החל בתום שנתיים לפחות מיום פרסומו של צו (בסעיף קטן זה – יום התחילה), ותיקבע תקופה נוספת שלא תפחת משלוש שנים וחצי לאחר יום התחילה שיחולו בה הוראות מעבר לעניין לקוחות קיימים של מוסדות לגמילות חסדים";

(3) בסעיף 11א, לפני פסקה (7) יבוא:

"(6ב) לעניין מוסד לגמילות חסדים – המפקח על מוסדות לגמילות חסדים שמונה לפי חוק מוסדות לגמילות חסדים";

(4) בתוספת השלישית, לפני פרט 6 יבוא:

"5ב. מוסד לגמילות חסדים."

106. בחוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ח-2018²⁷ – תיקון חוק לצמצום השימוש במזומן

(1) בסעיף 1, בהגדרה "גוף פיננסי מפקח", אחרי פסקה (4) יבוא:

"(5) מוסד לגמילות חסדים כהגדרתו בחוק להסדרת מתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית על ידי מוסדות לגמילות חסדים, התשע"ט-2019";

(2) בסעיף 41 –

(1) במקום הרישה עד המילה "המוקדם" יבוא "עד יום תחילתו של החוק להסדרת מתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית על ידי מוסדות לגמילות חסדים, התשע"ט-2019, ואם תידחה תחילתו בהתאם לסעיף 109(ג) לאותו החוק, תידחה התקופה בהתאמה";

(2) ההגדרה "החוק המסדיר" – תימחק.

107. בחוק הטבות במס וייעוץ במס (תיקוני חקיקה), התשע"ו-2015²⁸, בסעיף 3, בסופו יבוא – תיקון חוק הטבות במס וייעוץ במס (תיקוני חקיקה) – מס' 2

"(ו) תושב של יישוב שהיה זכאי לזיכוי ממס בשנת 2018 לפי הוראות סעיפים קטנים (ב) עד (ד), ימשיך להיות זכאי לזיכוי ממס לפי הוראות אותם סעיפים קטנים עד יום כ"ז בסיוון התשע"ט (30 ביוני 2019), אם היה תושב היישוב האמור בשנת 2019 עד המועד האמור"

108. בחוק הטבות במס וייעוץ במס (תיקוני חקיקה) (תיקון והוראת שעה), התשע"ז-2017²⁹, בסעיף 2, במקום "לגבי שנות המס 2017 ו-2018" יבוא "עד יום כ"ז בסיוון התשע"ט (30 ביוני 2019)". תיקון חוק הטבות במס וייעוץ במס (תיקוני חקיקה) (תיקון והוראת שעה)

פרק ט"ז: תחילה והוראות מעבר

109. (א) תחילתו של חוק זה שלוש שנים וחצי מיום פרסומו (להלן – יום התחילה). תחילה

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) –

(1) תחילתם של סעיפים 103, 104 ו-106, ביום פרסומו של חוק זה;

(2) תחילתם של סעיפים 107 ו-108, ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019);

(3) תחילתו של סעיף 105, 18 חודשים לפני יום תחילתו של חוק זה.

²⁷ ס"ח התשע"ח, עמ' 428.

²⁸ ס"ח התשע"ו, עמ' 270; התשע"ז, עמ' 1109.

²⁹ ס"ח התשע"ז, עמ' 1109.

- (ג) השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לדרות, בצו, את המועד האמור בסעיף קטן (א), אם מצא כי הדחייה דרושה לשם היערכות ליישום הוראות חוק זה.
110. (א) עד יום התחילה יגיש מי שעיסוקו במתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית (בחוק זה – מוסד קיים) בקשה לקבלת רישיון לפי חוק זה, והוא יהיה רשאי להמשיך בעיסוקו אף אם אין בידו רישיון כאמור, כל עוד לא ניתנה החלטת המפקח בבקשתו.
- (ב) בתקופה של שנתיים מיום התחילה, לא יוטל עיצום כספי על מפר, אלא תישלח לו הודעה בכתב על ההפרה.
- (ג) מי שערב יום התחילה, החזיק אמצעי שליטה במוסד קיים בשיעור הטעון היתר לבעל עניין לפי סעיף 25, והמוסד הקיים קיבל רישיון לפי חוק זה או מתקיים בו האמור לפי סעיף קטן (א), יראו את המחזיק כאמור כבעל היתר לפי סעיף 25; אין בהוראות סעיף קטן זה –
- (1) כדי לגרוע מסמכות המפקח לבטל היתר לפי סעיף 27, ולדרוש, לשם הפעלת הסמכות כאמור, כל מסמך הדרוש לו לשם בדיקת התקיימות התנאים לביטול ההיתר;
- (2) כדי לפטור את המחזיק כאמור מחובת קבלת היתר מאת המפקח לפי סעיף 25, אם לאחר יום התחילה ירכוש אמצעי שליטה נוספים במוסד לגמילות חסדים שלאחריה יחזיק אמצעי שליטה בשיעור הטעון היתר כאמור.
- (ד) מי שכהן ערב יום התחילה כנושא משרה במוסד קיים, רשאי להמשיך ולכהן כנושא משרה באותו מוסד קיים, אם המוסד הקיים קיבל רישיון לפי חוק זה או מתקיים בו האמור בסעיף קטן (א); אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מסמכות המפקח להורות על הפסקת כהונה של נושא משרה לפי סעיף 31, ולדרוש, לשם הפעלת הסמכות כאמור, כל מסמך הדרוש לו לשם בדיקת התקיימות התנאים להורות על הפסקת הכהונה.
- (ה) נעברה ערב יום התחילה עבירה לפי פרק י"ג, לא יוטל בשלה קנס ולא יוגש בשלה כתב אישום.

תוספת

(סעיף 36)

הון עצמי מזערי הנדרש ממוסד לגמילות חסדים

- (1) לעניין מוסד לגמילות חסדים שהיקף הפעילות שלו אינו עולה על מיליון שקלים חדשים – 0 שקלים חדשים;
- (2) לעניין מוסד לגמילות חסדים שהיקף הפעילות שלו עולה על מיליון שקלים חדשים – 5% מצבר הפיקדונות, אך לא יותר מ־5 מיליון שקלים חדשים, ובלבד שאם צבר האשראי שלו עולה על פי שניים מצבר הפיקדונות, יחושבו 5% מהמוצע של צבר האשראי וצבר הפיקדונות של המוסד לגמילות חסדים, אך לא יותר מ־5 מיליון שקלים חדשים.
- על אף האמור בפרטים (1) ו־(2), מוסד קיים יהיה חייב לעמוד בדרישות ההון העצמי כאמור באותם פרטים, לפי העניין, בתום חמש שנים מיום פרסומו של חוק זה, ואולם ביום התחילה יהיה מוסד קיים חייב בשיעור של מחצית ההון העצמי הקבוע בתוספת.

משה כחלון
שר האוצר

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

יולי יואל אדלשטיין
יושב ראש הכנסת

ראובן ריבלין
נשיא המדינה